

EMPOWERING YOUTH TO REDISCOVER EUROPE'S ARCHITECTURAL LEGACY

QAFAS TA' TAGĦLIM MAGĦMUL MINN
PJANIJIET TA' LEZZJONIJIET LI
GĦANDHOM JIGU APPLIKATI F'PILOTI
LOKALI MA' UDJENZI TA' ŻGĦAŻAGĦ,
FILWAQT LI JIFFOKA FUQ KIF
ARCHTECH SER JINDIRIZZA L-
INVOLVIMENT TAŻ-ŻGĦAŻAGĦ
VULNERABBLI.

Żgħażaġħ u
wirt kulturali

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the Foundation for the Management of European Lifelong Learning Programmes. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them. Project Number: KA220-YOU-7A2D4D49

Deliverable Factsheet

Project Number: 2023-2-FR02-KA220-YOU-000174646

Project Acronym: ArchTech

Project Title: Empowering Youth to Rediscover Europe's Architectural Legacy

Result: R2.5 – Training Module 5: “A learning framework composed of lesson plans to be applied in local pilots with youth audiences, while focusing on how ArchTech will address the involvement of vulnerable Youth”

Author(s): Angelo Marco Luccini (Ludicius)

Contributor(s): Erna Pulaj (KlemKa CoLAB)

Reviewer(s): Heather McNamara (UM)

Approved by: All Partners

Abstract: This framework enables youth workers to utilise built heritage for social integration, civic participation, and digital empowerment, particularly among marginalised youth. Through interactive lesson plans, digital documentation, and the creation of a “Buildings Alert!” app, participants gain tools to foster inclusion, teamwork, and civic pride. Combining cultural education and technology, it equips young people to become active stewards of their heritage and communities.

Please cite as: Luccini, A.M, Pulaj, E. (2025) A learning framework composed of lesson plans to be applied in local pilots with youth audiences, while focusing on how ArchTech will address the involvement of vulnerable Youth. ArchTech Consortium.

Copyright:

Creative Commons – Attribution 4.9 International - CC BY 4.0

Statement of originality

This deliverable contains original, unpublished work except where indicated otherwise. Acknowledgement of previously published material and the work of others has been made through appropriate citation, quotation or both.

Disclaimer

	Co-funded by the European Union	Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them. Project Number: 2023-2-FR02-KA220-YOU-000174646
--	--	--

Co-funded by
the European Union

Partnership

Name	Role	Country
LUDICIUS INTERACTIVE SARL	Coordinator	France
C.I.P. CITIZENS IN POWER	Partner	Cyprus
INNOVATION HIVE	Partner	Greece
KlemKa CoLAB	Partner	Spain
UNIVERSITA TA MALTA	Partner	Malta

All Partner Logos

Revision History

Version	Date	Revised by	Revision
V1			
V2			

Werrej

Sommarju Eżekuttiv.....	5
KAPITLU 1: Farsa Ġenerali tal-Modulu	6
KAPITLU 2: Għanijiet tat-Tagħlim	9
KAPITLU 3: Kontenut.....	11
Unità #1: Il-Wirt Mibni bħala Għodda għall-Integrazzjoni Soċjali u l-Parteċipazzjoni Ċivika	11
Introduzzjoni.....	11
TAQSIMA 1: Wirt Mibni u Identità Kulturali Ewropea	13
TAQSIMA 2: L-Isfruttar tad-Diversità Fost iż-Żgħażaġħ	21
Attività ta' Tagħlim Attiv	25
TAQSIMA 3: Impatt fuq il-Komunità Usa'	26
TAQSIMA 4: Contemporary Methods of Building Preservation	32
Konklużjonijiet	36
Anness: Handouts tal-Unità 1	37
Unità #2: Kif tirreġistra data relatata mal-bini biex tappoġġja lill-ħaddiema żgħażaġħ biex jiffamiljarizzaw il-gruppi taż-żgħażaġħ tagħhom mal-ġbir ta' data u d-dokumentazzjoni ta' bini tal-wirt bl-użu ta' formola ta' reġistrazzjoni tad-data diġitali.....	38
Introduzzjoni	38
L-Għoti ta' Setgħa liż-Żgħażaġħ biex Jiskopru mill-Ġdid il-Legat Arkitettoniku tal-Ewropa	39
Attivitajiet ta' Tagħlim Attiv	43
Konklużjonijiet	44
Anness: Handouts tal-Unità 2	45
Unità #3: How to create a “Buildings Alert!” mobile app.....	46
Introduzzjoni	46
Il-Fehim tat-Teknoloġija Ċivika u l-Wirt Kulturali.....	46
Konklużjonijiet	54
Anness: Handouts tal-Unità 3	55
KAPITLU 4: Konklużjoni u Sommarju.....	56
Tkeċċija Ewlenija.....	56
Passi u Rakkomandazzjonijiet Azzjonabbli	57
Biblijografija	58

Sommarju Eżekuttiv

Dan il-qafas ta' tagħlim jgħammar lill-ħaddiema taż-żgħażaġh biex jużaw il-wirt mibni bħala għodda għall-integrazzjoni soċjali, il-partecipazzjoni ċivika, u l-għoti ta' setgħa diġitali, speċjalment dawk iż-żgħażaġh vulnerabbli u emarginati.

Strutturat fi tliet unitajiet, ikopri:

- (1) ir-rwol tal-wirt fil-promozzjoni tal-identità, l-inklużjoni, u l-kburija fil-komunità;
- (2) metodi prattiċi u diġitali għad-dokumentazzjoni ta' siti ta' wirt, li jagħtu s-setgħa liż-żgħażaġh permezz ta' attivitajiet prattiċi u l-litteriżmu diġitali; u
- (3) il-ħolqien ta' app mobbli “Buildings Alert!”, li tippermetti rappurtar f'ħin reali u l-protezzjoni ta' siti fil-periklu permezz tat-teknoloġija ċivika.

L-approċċ huwa partecipattiv, li jhallat l-għarfien teoretiku, l-eżerċizzji interattivi, u l-innovazzjoni diġitali. Studji ta' każijiet u attivitajiet tad-dinja reali jrawmu l-empatija, il-ħidma f'tim, u ċ-ċittadinanza attiva.

Billi jintegra l-edukazzjoni kulturali ma' għodod diġitali, il-qafas jagħti s-setgħa lill-persuni żgħażaġh biex isiru gwardjani tal-wirt tagħhom, filwaqt li jsaħħaħ il-koeżjoni soċjali u jagħti ħajja ġdida lill-komunitajiet.

KAPITLU 1: Harsa Ġenerali tal-Modulu

Il-wirt mibni Ewropew (li jinkludi bini storiku, monumenti, pajsagġi, u siti arkeoloġiċi) iservi bħala rabta tangibbli mal-identità kulturali rikka u l-memorja kollettiva tal-kontinent. Madankollu, il-preservazzjoni u l-involvement sinifikattiv ma' dan il-wirt qed jiffaċċjaw sfidi dejjem jikbru: l-urbanizzazzjoni, in-nuqqas ta' attenzjoni, it-theddidiet ekoloġiċi, u n-nuqqas ta' għarfien pubbliku. Dawn il-kwistjonijiet huma partikolarment akuti f'komunitajiet b'inqas opportunitajiet, fejn iż-żgħażaġħ ħafna drabi huma skonnettjati mill-assi kulturali u l-ħajja ċivika.

Billi jagħraf il-potenzjal trasformattiv tal-wirt għall-promozzjoni tal-inklużjoni, il-kburija ċivika, u r-rivitalizzazzjoni ekonomika, dan il-qafas jallinja mal-inizjattivi tal-Unjoni Ewropea bħal Creative Europe, it-Ticketta tal-Wirt Ewropew, u l-Jiem tal-Wirt Ewropew, li għandhom l-għan li jissalvagwardjaw u jiċċelebraw il-wirt kulturali filwaqt li jippromwov u l-involvement taż-żgħażaġħ u l-koeżjoni soċjali.

Struttura tal-Qafas u Approċċ Pedagoġiku

Il-qafas huwa mibni fuq erba' moduli ta' taħriġ u huwa organizzat fi tliet unitajiet komprensivi, li kull waħda minnhom tinkludi pjanijiet ta' lezzjonijiet interattivi, riżorsi multimedjali, u attivitajiet parteċipattivi.

L-approċċ pedagoġiku huwa msejsa fuq it-tagħlim esperjenzali, li jgħaqqad l-għarfien teoretiku ma' eżerċizzji prattiċi, diskussjonijiet fi gruppi, studji ta' każijiet tad-dinja reali, u innovazzjoni diġitali. Il-kontenut huwa sekwenzat biex jibni gradwalment il-fehim u l-ħiliet ta' dawk li qed jitgħallmu, u jimxi minn kunċetti fundamentali għal għodod diġitali avvanzati u applikazzjonijiet tat-teknoloġija ċivika.

Unità 1: Il-Wirt Mibni bħala Għodda għall-Integrazzjoni Soċjali u l-Parteċipazzjoni Ċivika

Din l-unità tgħammar lill-ħaddiema taż-żgħażaġħ bl-għarfien biex jisfruttaw il-wirt mibni għall-integrazzjoni soċjali u l-parteċipazzjoni ċivika. Tesplora:

- In-natura doppja tal-wirt (tangibbli u intangibbli) u r-rwol tiegħu fit-tiswir tal-identità Ewropea.
- Kunċetti ewlenin bħall-kuntest storiku, il-karattru, u l-integrità.
- Is-sinifikat soċjali, ekonomiku u kulturali ta' siti tal-wirt Ewropew ikoniċi (eż., l-Akropoli, il-Kolossew, l-Alhambra).
- Kif il-wirt irawwem it-tifkira, id-djalogu interkulturali, u s-sens ta' appartenenza, speċjalment fost iż-żgħażaġħ.
- L-importanza tad-diversità u l-inklużjoni, filwaqt li jenfasizza l-ostakli ffaċċjati minn gruppi emarginati u l-ħames livelli ta' inklużjoni, mill-inviżibbiltà għal kultura ta' inklużjoni.
- Ir-rwol tal-ħidma maż-żgħażaġħ fit-tnaqqis tal-isterjotipi u l-promozzjoni tal-ekwità, bl-użu tal-wirt bħala pont għall-fehim interkulturali.

Attivitajiet interattivi bħal “Mixjiet tal-Ippingjar tal-Wirt” u “Ċrieki tal-Istejjer tal-Wirt” jinvolve liż-żgħażaġħ jesploraw l-ambjent lokali tagħhom, jaqsmu stejjer personali, u jirriflettu fuq it-tifsiriet diversi tal-wirt. Studji ta’ każijiet, bħall-proġett Parque Minas de Rio Tinto fi Spanja, juru kif l-edukazzjoni mhux formali u l-attivitajiet ibbażati fuq is-sit jistgħu jagħtu s-setgħa liż-żgħażaġħ emarginati, irawmu l-identità, u jippromwovu ċ-ċittadinanza attiva.

Unità 2: Dokumentazzjoni Diġitali u l-Għoti ta’ Setgħa liż-Żgħażaġħ

Din l-unità tintroduċi lill-ħaddiema taż-żgħażaġħ u lill-gruppi tagħhom għall-prinċipji u l-prattiki tad-dokumentazzjoni tal-wirt, filwaqt li tenfasizza l-integrazzjoni ta’ metodi tradizzjonali u diġitali. Komponenti ewlenin jinkludu:

- Ir-raġuni għad-dokumentazzjoni bħala mezz biex tippreserva l-memorja kollettiva, tappoġġja r-restawr, u tqajjem l-għarfien tal-komunità.
- Tekniki tradizzjonali (tfassil, fotografija, stejjer orali) u għodod diġitali moderni (apps mobbli, skannjar 3D, ippingjar GIS).
- L-użu ta’ formola standardizzata ta’ reġistrazzjoni diġitali jiżgura ġbir ta’ dejta tal-wirt li jkun preċiż, konsistenti u aċċessibbli.
- L-għoti ta’ setgħa liż-żgħażaġħ permezz tal-litteriżmu diġitali, il-ħidma f’tim, u r-responsabbiltà ċivika jpoġġihom bħala gwardjani attivi tal-wirt lokali.

Eżerċizzji Prattiki jinvolve t-tlestija ta’ forom ta’ dokumentazzjoni diġitali, role-playing bħala investigaturi tal-wirt, u peer-reviewing tax-xoġhol ta’ xulxin. Quizzes ibbażati fuq xenarji u simulazzjonijiet ta’ gruppi jsaħħu l-ħiliet tas-soluzzjoni tal-problemi u l-ħsieb kritiku. L-unità tenfasizza wkoll l-isfidi tad-dokumentazzjoni diġitali, bħal ostakli tekniċi u l-ħtieġa ta’ għodod aċċessibbli, u tipprovdi soluzzjonijiet Prattiki biex dawn jingħelbu.

Unità 3: Teknoloġija Ċivika u l-App Mobbli "Buildings Alert!"

Billi tirrikonoxxi l-qawwa tat-teknoloġija ċivika fid-demokratizzazzjoni tal-protezzjoni tal-wirt, din l-unità tiggwida lill-partecipanti fil-ħolqien ta’ app mobbli “Buildings Alert!” bl-użu ta’ pjattaformi no-code (eż., Adalo, Glide, Thinkable). L-app tippermetti rappurtar f’ħin reali, ippingjar, u l-qsim ta’ siti ta’ wirt fil-periklu, u trawwem il-preservazzjoni mmexxija mill-komunità u l-attivizmu diġitali.

Riżultati ewlenin tat-tagħlim jinkludu:

- Il-fehim tar-rwol tat-teknoloġija ċivika fit-titjib tal-involviment u t-trasparenza taċ-ċittadini.
- L-esplorazzjoni ta’ karatteristiċi tal-app bħall-geolokalizzazzjoni, notifiki, kontenut iġġenerat mill-utent, u l-integrazzjoni tal-midja soċjali.
- L-iżvilupp tal-litteriżmu diġitali u l-ħiliet ta’ ko-disinn fost iż-żgħażaġħ, u b’hekk il-protezzjoni tal-wirt issir aċċessibbli u sinifikattiva.
- It-trawwim ta’ sens ta’ sjiċda, aġenzija, u konnessjoni mal-wirt tal-komunità.

L-unità tenfasizza d-disinn partecipattiv, u tteġġeg liż-żgħażaġħ biex jimxu minn osservaturi passivi għal ħallieqa u avukati proattivi. Billi jisfrutta l-għodod diġitali, il-qafas inaqqas id-

distakki generazzjonali u kulturali, u jagħmel l-involvement fil-wirt rilevanti u eċċitanti għall-udjenzi taż-żgħażaġħ kontemporanji.

Impatt u Eżempji ta' Prattika Tajba

Fil-qafas kollu, eżempji tad-dinja reali juru l-impatt trasformattiv tal-proġetti tal-wirt fuq l-individwi u l-komunitajiet:

1. Il-proġett SO-CLOSE juża rakkontar diġitali biex isaħħaħ il-koeżjoni soċjali bejn il-migranti, ir-refuġjati, u l-komunitajiet ospitanti.
2. L-inizjattiva Young Voices-Ancient Wisdom tikkonnettja ż-żgħażaġħ mal-wirt Ewropew permezz ta' rakkontar interattiv u involviment fil-mużewijiet.
3. L-isforzi ta' rivitalizzazzjoni tal-wirt f'Huete, Spanja, juru kif proġetti mmexxija mill-komunità jistgħu jiġġeneraw opportunitajiet ekonomiċi, kburiya ċivika, u bidla soċjali pożittiva.

Dawn l-eżempji jissottolinjaw l-importanza ta' approċċi inklużivi, kollaborattivi, u innovattivi fl-edukazzjoni tal-wirt u l-ħidma maż-żgħażaġħ.

Konklużjonijiet u Passi Li Jmiss

Il-qafas ta' tagħlim joffri mudell flessibbli u adattabbli għall-integrazzjoni tal-wirt fil-ħidma maż-żgħażaġħ fil-livell lokali, reġjonali, u Ewropew. Billi jgħaqqad l-edukazzjoni kulturali, l-innovazzjoni diġitali, u l-metodi parteċipattivi, jagħti s-setgħa lill-ħaddiema taż-żgħażaġħ biex:

- Irawmu l-integrazzjoni soċjali, id-djalogu, u ċ-ċittadinanza attiva permezz ta' proġetti tal-wirt.
- Jgħammar lill-persuni żgħażaġħ b'ħiliet diġitali u ċiviċi għas-seklu 21.
- Jinvolvu żgħażaġħ emarginati u vulnerabbli f'attivitajiet sinifikattivi bbażati fil-komunità.
- Jippromwovu l-preservazzjoni sostenibbli u r-rivitalizzazzjoni tal-wirt mibni tal-Ewropa.

Il-parteeipanti huma mħegġa jintegraw l-attivitajiet ta' dokumentazzjoni fil-programmi tagħhom, jużaw id-dokumenti ta' ArchTech u l-għodod diġitali, u jikkollaboraw ma' organizzazzjonijiet tal-wirt lokali. Rispons kontinwu, valutazzjoni, u segwitu jiżguraw titjib kontinwu u impatt fid-dinja reali.

KAPITLU 2: Għanijiet tat-Tagħlim

Sa tmiem dan il-modulu, il-ħaddiema taż-żgħażaġħ se jkunu kapaċi li:

1. Jifhmu u Jartikolaw il-Valur tal-Wirt Mibni

- Jiddefinixxu l-wirt mibni tangibbli u intangibbli, filwaqt li jipprovdu eżempji ċari minn kuntesti Ewropej u lokali.
- Jispjegaw kif il-wirt mibni jsawwar l-identità kulturali, il-memorja kollettiva, u l-koeżjoni tal-komunità Ewropea.
- Jiddiskutu s-sinifikat soċjali, kulturali u ekonomiku tas-siti tal-wirt, inkluż ir-rwol tagħhom fit-trawwim ta' sens ta' appartenenza u kburija ċivika fost iż-żgħażaġħ.

2. Jippromwov u Inkluzjoni u d-Diversità permezz ta' Proġetti tal-Wirt

- Jidentifikaw id-dimensjonijiet tad-diversità u l-ostakli għall-inkluzjoni li jiffaċċjaw iż-żgħażaġħ emarġinati f'kuntesti ta' wirt.
- Jiddeskrivu l-ħames livelli ta' inkluzjoni u jevalwaw strateġiji biex wieħed jimxi lejn kultura ta' inkluzjoni fil-ħidma maż-żgħażaġħ.
- Jiddisinjaw u jimplimentaw attivitajiet ibbażati fuq il-wirt li intenzjonalment irawmu d-djalogu interkulturali, l-empatija, u l-partecipazzjoni fost gruppi diversi ta' żgħażaġħ.
- Jirriflettu b'mod kritiku fuq studji ta' każijiet (eż., Parque Minas de Rio Tinto, proġett SO-CLOSE) biex jestrattaw strateġiji azzjonabbli għall-promozzjoni tal-inkluzjoni u ċ-ċittadinanza attiva.

3. Japplikaw Metodi Kontemporanji għad-Dokumentazzjoni tal-Wirt

- Ikunu infurmati dwar u, kull fejn possibbli, juru profiċjenza kemm fit-tekniki ta' dokumentazzjoni tradizzjonali (eż., tfassil, fotografija, stejjer orali) kif ukoll diġitali (eż., apps mobbli, skannjar 3D, ippingjar GIS).
- Jimlew b'mod preċiż formola standardizzata ta' registrazzjoni diġitali għas-siti tal-wirt, filwaqt li jiżguraw il-konsistenza u l-aċċessibilità tad-dejta miġbura.
- Jagħtu s-setgħa liż-żgħażaġħ biex jipparteċipaw f'attivitajiet ta' dokumentazzjoni, u b'hekk isaħħu l-litteriżmu diġitali, il-ħidma f'tim, u r-responsabbiltà ċivika tagħhom.
- Jevalwaw il-benefiċċji u l-isfidi tad-dokumentazzjoni diġitali, filwaqt li jipproponu soluzzjonijiet għall-ostakli tekniċi u dawk relatati mal-aċċessibilità.

4. Jiżviluppaw u Jimplimentaw Soluzzjonijiet ta' Teknoloġija Ċivika

- Jifhmu l-kunċett ta' teknoloġija ċivika u r-rwol tagħha fid-demokratizzazzjoni tal-protezzjoni tal-wirt u l-involvement tal-komunità.
- Jużaw pjattaformi no-code (bħal Adalo, Glide, jew Thunkable) biex jikko-disinjaw prototip tal-app mobbli “Buildings Alert!”, li tippermetti rappurtar u ippingjar f'ħin reali ta' siti tal-wirt fil-periklu.
- Jintegraw karatteristiċi bħall-geolokalizzazzjoni, notifiki, u kontenut iġġenerat mill-utent biex itejbu l-użabilità u l-impatt tal-app.
- Irawmu l-attivizmu diġitali u l-preservazzjoni mmexxija mill-komunità, filwaqt li jqiegħdu liż-żgħażaġħ bħala gwardjani proattivi tal-wirt tagħhom.

5. Jiffacilitaw Tagħlim Parteċipattiv u Esperjenzali

- Imexxu attivitajiet interattivi (eż., Heritage Mapping Walks, Story Circles, Community Heritage Challenge) li jgħaqqdu liż-żgħażaġħ mal-wirt mibni lokali tagħhom u jinkoraġġixxu r-rakkontar ta’ stejjer personali u r-riflessjoni fi gruppi.
- Jiggwidaw it-timijiet taż-żgħażaġħ fil-brainstorming u l-preżentazzjoni ta’ inizjattivi tal-wirt ibbażati fil-komunità, b’enfasi fuq l-inklużjoni, il-kreattività, u l-impatt fid-dinja reali.
- Jivvalutaw ir-riżultati tat-tagħlim permezz ta’ diskussjonijiet fi gruppi, quizzes ibbażati fuq xenarji, peer feedback, u eżerċizzji prattiċi.

6. Jivvalutaw u Jirriflettu dwar il-Prattika

- Jiżviluppaw indikaturi biex ikejlu l-impatt tal-komunikazzjoni tal-wirt u l-azzjonijiet ta’ inklużjoni fi ħdan il-proġetti taż-żgħażaġħ.
- Jivvalutaw b’mod kritiku l-effettività tal-istrategġiji implimentati u jadattaw l-approċċi abbażi tar-rispons u r-riżultati osservati.
- Jiddokumentaw u jaqsmu prattiki ta’ suċċess u lezzjonijiet li ttieħdu mal-pari u l-komunità usa’.

KAPITLU 3: Kontenut

Unità #1: Il-Wirt Mibni bħala Għodda għall-Integrazzjoni Soċjali u l-Parteċipazzjoni Ċivika

Introduzzjoni

Slajd 1: Harsa Ġenerali tal-Modulu

1. Dan il-modulu jgħammar lill-ħaddiema taż-żgħażaġħ b'għarfien u ħiliet biex jużaw il-wirt mibni għal:
  - L-integrazzjoni soċjali
  - Il-parteċipazzjoni ċivika
  - It-trawwim ta' sens ta' appartenenza fost iż-żgħażaġħ
2. Jesplora r-rwol tal-wirt mibni fl-identità kulturali Ewropea, il-ġestjoni tad-diversità, u l-impatt fuq il-komunità.

Slajd 2: Għaliex Wirt Mibni?

- Tarrikkixxi l-ħajja: Tmexxi s-setturi kulturali u kreattivi
- Ttejjeb il-kapital soċjali: Tippromwovi l-koeżjoni soċjali u l-kburija fil-komunità
- Valur ekonomiku: Tappoġġja t-turiżmu sostenibbli u tagħti ħajja ġdida lil żoni urbani/rurali¹
- Appoġġ tal-UE: Inizjattivi bħal Creative Europe, it-Tikketta tal-Wirt Ewropew, u l-Jiem tal-Wirt Ewropew jissalvagwardjaw u jiċcelebraw il-wirt.

Slajd 3: Għanijiet tat-Tagħlim

Sa tmiem dan il-modulu, inti tkun kapaċi li:

- Tiddefinixxi l-wirt mibni u tagħti eżempji
- Tispjega kif il-wirt mibni jsawwar l-identità kulturali Ewropea
- Tiddiskuti l-impatt tal-ħidma maż-żgħażaġħ relatata mal-kultura fuq il-komunitajiet
- Tidentifika metodi kontemporanji għall-preservazzjoni tal-wirt mibni u modi kif tikkontribwixxi għall-konservazzjoni.

Slajd 4: Struttura u Format tal-Modulu

1. Tul ta' żmien: madwar 90 minuta
2. Format: Lekċer, diskussjoni fi gruppi, analiżi ta' studju ta' każ
3. Materjali: Whiteboard, markers, dokumenti ta' studju ta' każ, u Slajds.

R2.5 – Training Module 5: “A learning framework composed of lesson plans to be applied in local pilots with youth audiences, while focusing on how ArchTech will address the involvement of vulnerable Youth”

Slajd 5: Bidu – Attività Icebreaker

Icebreaker:

- Aqşam ma' sieħeb: “Sit jew bini tal-wirt li hu sinifikattiv għalik u għaliex.”
- Hu noti u aqsmuhom f'pari (2')
- Il-pari kollha jingħaqdu u jaqsmu s-sejbiet tagħhom (5')

Slajd 6: Punt Ewlieni

Il-fehim u l-apprezzament tal-wirt mibni jgħin biex:

- Issaħħaħ l-identità Ewropea
- Tippreserva l-legat kulturali kondiviż tagħna
- Tagħti s-setgħa liż-żgħażagħ biex jinvolvu ruħhom mal-ambjent lokali tagħhom.

TAQSIMA 1: Wirt Mibni u Identità Kulturali Ewropea

Slajd 1: Wirt Tangibbli u Intangibbli

1. Wirt Tangibbli: Ogġetti u strutturi fiżiċi—monumenti, siti, bini—li jservu bħala tfakkiriet viżibbli tal-passat u l-preżent ta’ kultura.
2. Wirt Intangibbli: Tradizzjonijiet u prattiki mhux fiżiċi—riti, festivals, stejjer—assoċjati mal-wirt mibni.

Slajd 2: X’inhu Wirt Mibni?

- Definizzjoni: Wirt mibni jirreferi għal assi kulturali tangibbli u li ma jistgħux jitneħħew—bini, monumenti, pajsagġi, u siti arkeoloġiċi—li jirriflettu l-istorja, il-kultura u t-tradizzjonijiet ta’ soċjetà.
- Sinifikat: Hija parti kruċjali tal-memorja kollettiva ta’ tagħna u ssawwar kemm l-identità kulturali kif ukoll il-komunità.

Slajd 3: Termini Ewlenin fil-Wirt Mibni

- Kuntest Storiku: L-ambjent li fih jinsab ass ta’ wirt, inklużi kemm l-aspetti tangibbli kif ukoll dawk intangibbli.
- Karattru Storiku: Il-kwalitajiet u l-karatteristiċi uniċi li jagħtu identità lil post, inklużi l-arkitettura, il-materjali, u l-assoċjazzjonijiet kulturali.
- Integrità Storika: Il-kompletezza u l-intattezza ta’ ass ta’ wirt, li tirrifletti d-disinn u l-valuri oriġinali tiegħu.

Slajd 4: Tipoloġiji ta’ Wirt Mibni

- Bini Storiku: Strutturi ta’ valur arkitettoniku jew storiku uniku, ħafna drabi b’interjuri u ġonna sinifikanti.
- Lokalitajiet Storiċi: Enklavi urbani magħmulin minn gruppi ta’ bini sinifikanti u veduti tat-toroq.
- Pajsagġi Storiċi: Pajsagġi kulturali ffurmati mill-interazzjoni bejn in-nies u n-natura maż-żmien, bħal parks u ġonna.

R2.5 – Training Module 5: “A learning framework composed of lesson plans to be applied in local pilots with youth audiences, while focusing on how ArchTech will address the involvement of vulnerable Youth”

Slajd 5: Eżempji ta' Siti Sinifikanti tal-Wirt Ewropew

- Akropoli (Ateni, il-Greċja): Simbolu taċ-ċivilizzazzjoni Griega antika.

- Kolossew (Ruma, l-Italja): Xhieda tal-inginerija Rumana.

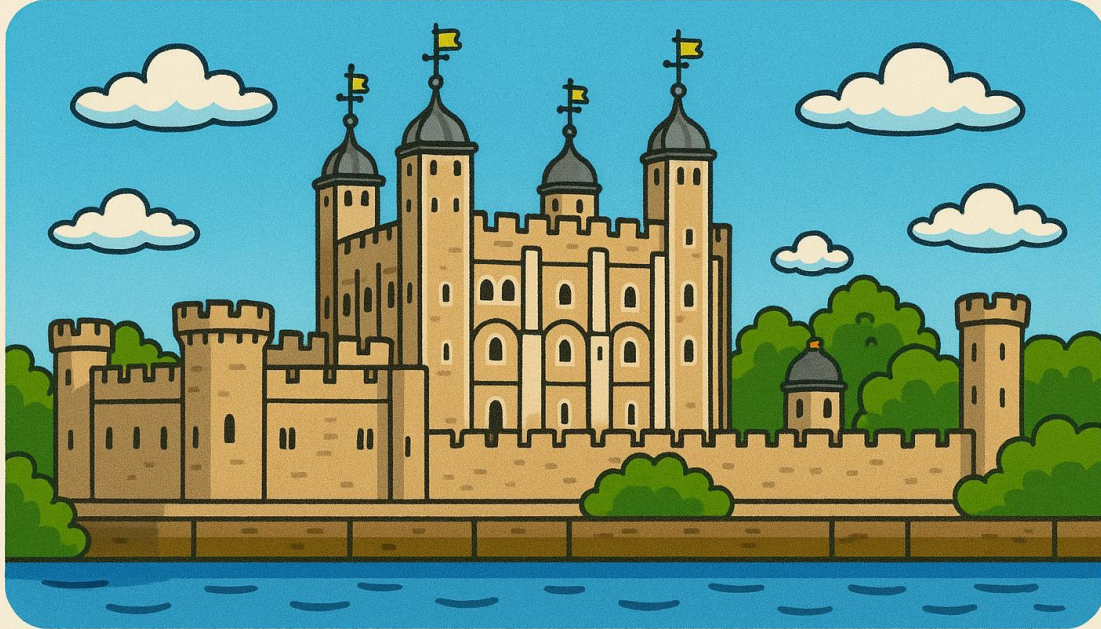
- Torri Eiffel (Pariġi, Franza): Ikona tal-innovazzjoni Franċiża.

- Tower of London (ir-Renju Unit): Fortizza storika u palazz rjali.

Tower of London

- Alhambra (Granada, Spanja): Kapulavur tal-arkitettura Iżlamika.

Slajd 6: Sinifikat Kulturali u Storiku

- Manifestazzjoni Fiżika: Il-wirt mibni huwa rabta tangibbli mal-passat, li jgħinna nifhmu l-evoluzzjoni tal-kulturi.
- Valur Komunitarju: Is-siti jospitaw avvenimenti u programmi edukattivi, li jippreservaw it-tradizzjonijiet u jippromwovu l-iskambju kulturali.
- Benefiċċji Ekonomiċi u Soċjali: Is-siti tal-wirt jattiraw it-turiżmu, joffru opportunitajiet edukattivi, u jstimulaw l-ekonomiji lokali.

Slajd 7: Wirt Mibni u Identità

- Simbolu ta' Storja Kondiviża: Is-siti tal-wirt isaħħu l-identità kulturali u jrawmu l-appartenenza.
- Memorja Kollettiva: Il-postijiet importanti jinkorporaw it-tradizzjonijiet, il-kisbiet, u l-esperjenzi ta' komunità.
- Konnessjoni Dinamika: Il-wirt jevolvi mas-soċjetà, u jippermetti lill-komunitajiet jinterpretaw mill-ġdid l-identità tagħhom permezz ta' użu adattiv u narrattivi ġodda.

R2.5 – Training Module 5: “A learning framework composed of lesson plans to be applied in local pilots with youth audiences, while focusing on how ArchTech will address the involvement of vulnerable Youth”

Slajd 8: Trawwim ta' Tifkira, Fehim, u Djalogu

1. Tifkira: Is-siti tal-wirt iservu bħala tfakkiriet ta' avvenimenti u tradizzjonijiet storiċi.
2. Fehim: Il-preservazzjoni u l-interpretazzjoni tal-wirt itapprofondixxi l-għarfien tal-għeruw kulturali.
3. Djalogu: Is-siti tal-wirt huma pjattaformi għall-iskambju interkulturali, li jippromwovu r-rispett reciproku u l-unità Ewropea.

Slajd 9: Attività – Diskussjoni fi Grupp

Mistoqsija:

Kif jinfluwenza l-wirt mibni l-identità personali u kollettiva tiegħek?

Iddiskuti mal-grupp tiegħek u aħsad eżempji mill-esperjenza tiegħek stess.

- 1' ta' riflessjoni individwali
- 2' ta' tqassim f'pari
- 4' ta' tqassim f'erbgħiet (żewġ pari flimkien)
- 5' ta' tqassim kollettiv

Slajd 10: Punti Ewlenin

- Il-wirt mibni huwa integrali għall-identità u l-komunità Ewropea.
- Huwa jgħaqqad il-passat u l-preżent, u jrawwem l-appartenenza u d-djalogu.
- L-involviment taż-żgħażaġħ fil-wirt isaħħaħ il-koeżjoni soċjali u l-fehim kulturali.

Slajd 11: Imħuħ jaħarqu! (Minds on fire!)

Mistoqsija:

Liema minn dawn MHUX eżempju ta' wirt mibni tangibbli?

- A. Knisja storika
- B. Festival tradizzjonali
- C. Il-Kolossew
- D. Kastell medjevali
- E. Ma nafx

(B hija t-twegiba korretta peress li festival huwa wirt intangibbli)

R2.5 – Training Module 5: “A learning framework composed of lesson plans to be applied in local pilots with youth audiences, while focusing on how ArchTech will address the involvement of vulnerable Youth”

Slajd 12: Imħuħ jaħarqu! - Attività ta' Segwitu (Parti 1/3)

Stejjer moħbija u fatti interessanti wara wħud mill-aktar bini famuż fid-dinja.

Aħsad liema bini famuż hemm wara dawn l-istejjer kurjużi.

San Mark l-Evangelista kien segwaċi ta' Ġesù tal-ewwel seklu li għex u ppriedka f'Lixandra, fejn stabbilixxa l-Knisja ta' Lixandra. Seba' sekli wara mewtu, 2 negozjanti serqu ġismu biex “isalvawh mill-musulmani” u daħħluh bil-kuntrabandu bħala laħam tal-majjal. Ladarba waslu d-dar, inbniet bażilika ġdida, magħrufa bħala l-Bażilika ta' San Mark. Fejn tinsab?

- A. Il-Vatikan**
- B. Napli**
- C. Venezja**

(C hija t-tweġiba korretta)

Slajd 13: Imħuħ jaħarqu! - Attività ta' Segwitu (Parti 2/3)

Fis-seklu 19, waħda mill-aktar biċċiet arkitettoniċi ikoniċi f'Parigi kienet ikkunsidrata minn grupp ta' intellettuali (inkluż l-arkitett tal-Opéra ta' Parigi, Charles Garnier u l-kittieb Guy de Maupassant) bħala “orribbli”, “inutli” jew “fanal tat-triq traġiku”. Għal liema monument qed issir referenza?

- A. It-Torri Eiffel**
- B. L-Arc de Triomphe**
- C. Iċ-Ċentru Pompidou**

(A hija t-tweġiba korretta)

Slajd 14: Imħuħ jaħarqu! - Attività ta' Segwitu (Parti 3/3)

Liema opra fetħet 10 snin wara d-data skedata u 1357% aktar mill-baġit?

- A. Vienna State Opera**
- B. La Scala**
- C. Sydney Opera House**

(C hija t-tweġiba korretta)

Slajd 15: Imħuħ jaħarqu! – Attività ta' Segwitu

Mistoqsijiet:

- **B'liema modi jista' l-wirt mibni jrawwem id-djalogu bejn il-komunitajiet?**

B'mod partikolari, aħseb dwar wirt li l-użu attwali tiegħu jrawwem l-edukazzjoni, ir-riċerka, il-kultura u l-koeżjoni tal-komunità (eżempji: l-Akkademja ta' Ateni, Dépositio)

del Agua (SP), Faneromeni School (CY), le Lieu unique jew la Forge des Batignoles (FR)). X'inhu r-rwol ta' dawn it-tipi ta' bini fil-ħolqien ta' rabtiet bejn il-membri tal-komunità (li jingħelbu l-preġudizzji, jinħoloq spazju għal appuntament fl-iskedi impenjattivi tagħna)? Xi ngħidu għal dawk il-bini li għandhom sfond storiku (bħaċ-Ċimiterju ta' Santa Marija Addolorata f'Malta jew il-Linji Vittorjani f'Malta)? Ċertu wirt storiku huwa relatat ma' avvenimenti li jinkludu gwerra, invażjoni, eċċ., fejn il-perspettivi jikkuntrastaw u l-opinjoni jiet huma maqsuma. X'inhi l-kontribuzzjoni tagħhom għad-djalogu fil-komunità?

- **Kif tista' l-preservazzjoni ta' sit ta' wirt lokali jkollha impatt fuq is-sens ta' appartenenza tiegħek?**

Aħseb dwar il-wirt mibni fil-belt tiegħek li jgħiegħlek tħossok kburi. Liema aspetti tiegħu jevokaw is-sens ta' appartenenza? Użu fil-passat, kuntest storiku, użu attwali? Mill-fuljetti, aghżel bini wieħed li l-preservazzjoni u l-użu attwali tiegħu jimpresjonaw. Aqsam mal-kumpliment tal-grupp.

Għaż-żewġ mistoqsijiet:

- 1' ta' riflessjoni individwali
- 2' ta' tqassim f'pari
- 4' ta' tqassim f'erbgħiet (żewġ pari flimkien)
- 5' ta' tqassim kollettiv

Slajd 13: Kif tinvolvi ruħek

Ipparteċipa fl-attivitajiet pilota ta' ArchTech!

Modi kumplimentari ta' involviment:

- Lista tal-Wirt Dinji tal-UNESCO: Esplora u titgħallem dwar siti tal-wirt globali.
- Jiem tal-Wirt Ewropew: Ipparteċipa f'avvenimenti li jiċċelebraw il-wirt arkitettoniku.
- Organizzazzjonijiet tal-Wirt Lokali: Involvi ruħek ma' gruppi li jippreservaw u jippromwovu l-wirt lokali.

Attività ta' Tagħlim Attiv

Il-ħaddiema taż-żgħażaġh jistgħu jimplimentaw din l-attività biex jinvolvu liż-żgħażaġh:

"Mixja tal-Ippingjar tal-Wirt"

Iż-żgħażaġh jesploraw iż-żona lokali tagħhom (jew jużaw stampi/mapep jekk mixja wiċċ imb'wiċċ ma tkunx possibbli), jidentifikaw siti ta' wirt mibni, u jiddiskutu kif dawn il-postijiet jikkontribwixxu għas-sens tagħhom ta' identità u komunità. Kull parteċipant jimmarka sit fuq mappa kondiżiva u jaqsam storja personali jew komunitarja konnessa miegħu.

Slajd 1: Mixja tal-Ippingjar tal-Wirt

1. Esplora ż-żona lokali tiegħek jew uża l-istampi/mapep ipprovduti
2. Identifika bini, monumenti, jew siti li jirrappreżentaw il-wirt lokali
3. Immarka kull sit fuq mappa kondiviża
4. Aqşam storja jew tħossok konness ma’ sit wieħed

Slajd 2: Għaliex Din l-Attività?

- Tinkoraġġixxi l-osservazzjoni u l-iskoperta
- Tqabbad l-esperjenza personali mal-identità lokali u Ewropea
- Tibni l-kunfidenza fil-qsim u l-valutazzjoni ta’ perspettivi diversi

Slajd 3: Suggeriment ta’ Materjal Viżiv

- Mappa taż-żona lokali bi pins jew stickers
- Ritratti ta’ siti tal-wirt magħrufa sew u inqas magħrufa
- Iż-żgħażaġh jimmarkaw postijiet jew jaqsmu stejjer fi gruppi żgħar

R2.5 – Training Module 5: “A learning framework composed of lesson plans to be applied in local pilots with youth audiences, while focusing on how ArchTech will address the involvement of vulnerable Youth”

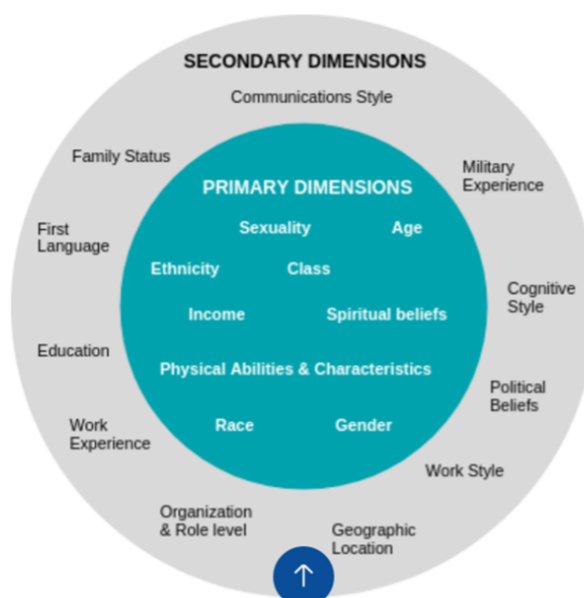

TAQSIMA 2: L-Isfruttar tad-Diversità Fost iż-Żgħażaġh

Slajd 1: Introduzzjoni għad-Diversità u l-Inkluzjoni

1. Diversità: Il-varjetà ta' espressjonijiet kulturali, identitajiet, u sfondi fi ħdan soċjetà (eż., lingwa, twemmin, etniċità, sess, sesswalità, edukazzjoni, esperjenza).
2. Inkluzjoni: Li jiġi żgurat li l-individwi kollha jintlaqgħu, jiġu vvalutati, u jkollhom opportunitajiet indaqs biex jipparteċipaw u jirnexxu.

Slajd 2: Introduzzjoni għad-Diversità u l-Inkluzjoni (ikompli)

Kwotazzjoni: “Id-diversità hija li tiġi mistieden għall-festa, l-inkluzjoni hija li tiġi mistieden biex tiżfen.” (Vernā Myers)

Slajd 3: Għaliex Irawmu d-Diversità u l-Inkluzjoni?

- **Benefiċċji fis-Socjetà:**
  - Koeżistenza paċifika u armonija soċjali
  - Kreattività mtejba, ħsieb kritiku, u soluzzjoni ta' problemi
  - Komunitajiet aktar ekwi u edukati
- **Ostakli:**
  - Diskriminazzjoni, sterjotipi, u preġudizzju impliċitu
  - Sensazzjoni ta' nuqqas ta' appartenenza, speċjalment fost iż-żgħażaġh emarginati

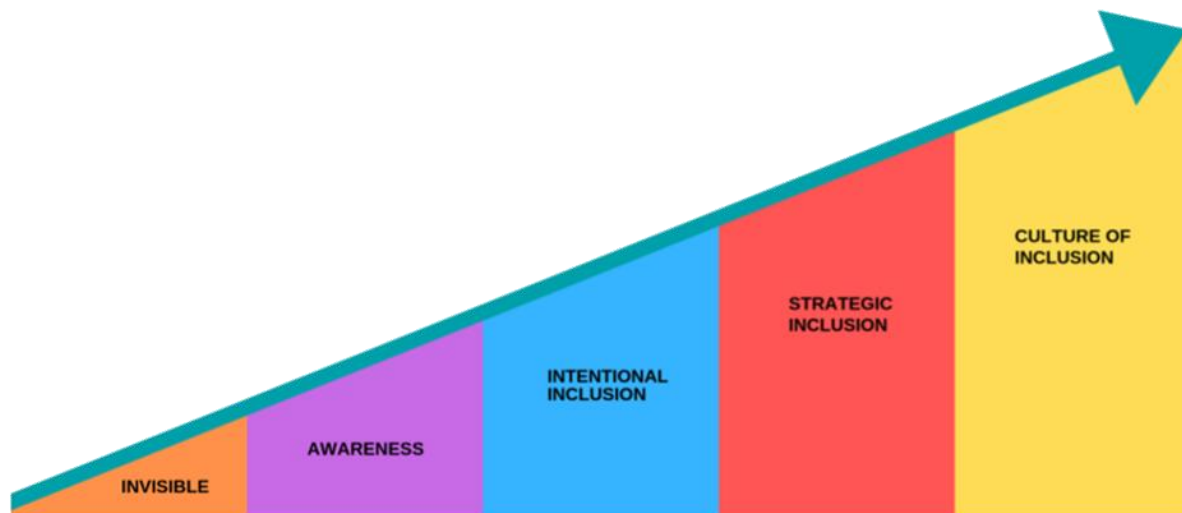
Slajd 4: Il-Ħames Livelli ta' Inkluzjoni

- **Invizibbli:** Id-diversità tiġi injorata, diskriminazzjoni sottili

- **Għarfien:** Rikonoxximent ta' opportunitajiet indaq, izda azzjoni limitata
- **Inkluzjoni Intenzjonali:** Politiki u interventi għall-ekwità
- **Inkluzjoni Strateġika:** Sforzi sistemici biex jitneħħew l-ostakli
- **Kultura ta' Inkluzjoni:** Kulhadd huwa vvalutat, rikonoxximent sistemiku u s-salvagwardja tal-identitajiet kollha

Five levels of inclusion ¹

Slajd 5: Ir-Rwol tal-Edukazzjoni u l-Ħidma maż-Żgħażaġh

1. L-edukazzjoni bikrija dwar id-diversità tnaqqas l-isterjotipi u l-eskluzjoni.
2. Il-ħidma maż-żgħażaġh tista' tippromwovi l-inkluzjoni b'mod intenzjonali, speċjalment għal dawk f'riskju ta' emarginazzjoni.
3. Il-wirt huwa għodda qawwija biex irawwem id-diversità, l-interkulturalità, u s-sens ta' appartenenza.

Slajd 6: Il-Wirt bħala Għodda għall-Inkluzjoni

- Rabta mal-Identità: Il-wirt jirrifletti mumentu jew elementi li l-komunitajiet huma kburin bihom jew jidentifikaw magħhom.
- Memorja Komuni: L-interpretazzjoni tal-wirt toħloq identità kondiviza u mgħiba etika.
- UNESCO: Il-proġetti tal-wirt jibnu l-għarfien, il-ħsieb kritiku, u s-sens ta' appartenenza fost iż-żgħażaġh.

Slajd 7: Inkluzjoni fil-Prattika – Studju ta’ Każ: Parque Minas de Rio Tinto

Slajd 8: Inkluzjoni fil-Prattika – Studju ta’ Każ: Parque Minas de Rio Tinto (ikompli)

- Post: Huelva, Spanja – waħda mill-eqdem żoni tal-minjieri fid-dinja.
- Proġett: Kollaborazzjoni bejn l-Assoċjazzjoni Unidos por lo Alto u l-Università ta’ Huelva.
- Grupp fil-Mira: Żgħażaġħ emarginati u f’riskju (immigranti, b’introjtu baxx, haddiema stagjonali).
- Approċċ: Edukazzjoni mhux formali, attivitajiet ta’ divertiment, żjarat fis-sit, u sessjonijiet ta’ riflessjoni.

Slajd 9: Riżultati tal-Proġett Rio Tinto

- Għarfien Akbar: Iż-żgħażaġħ tgħallmu dwar il-wirt lokali u l-impatt tiegħu fuq il-ħajja tal-komunità.
- Identità Aktar Qawwija: Żviluppaw rabtiet emozzjonali u relatati mal-identità mal-belt tagħhom.
- Għoti ta’ Setgħa: Kisbu ħiliet ta’ ħsieb kritiku, soluzzjoni ta’ problemi, u ċittadinanza attiva.
- Azzjoni: Il-parteċipanti saru aktar konxji ta’ kif l-azzjonijiet tagħhom jaffettwaw il-prospertà tal-komunità.

Slajd 10: Il-Wirt biex Irawwem l-Identità, l-Inkluzjoni, u ċ-Ċittadinanza Attiva

1. Integrazzjoni: Il-wirt jgħin liż-żgħażaġħ emarginati jgħaqqdu mal-komunità tagħhom.
2. Ċittadinanza Attiva: Tinkoraġġixxi lill-persuni żgħażaġħ jieħdu inizzjattiva fil-ħajja tal-komunità.
3. Evidenza tar-Riċerka: Il-proġetti tal-wirt itejbu l-ħbiberiji interetniċi u l-inkluzjoni fl-iskejjel u l-komunitajiet.

R2.5 – Training Module 5: “A learning framework composed of lesson plans to be applied in local pilots with youth audiences, while focusing on how ArchTech will address the involvement of vulnerable Youth”

Slajd 11: Imħuħ jaħarqu! (Minds on fire!)

Mistoqsija:

Liema stqarrija tirrifletti l-aħjar ir-rwol tal-wirt fl-inklużjoni?

- A. Il-wirt jista' jrawwem sens ta' appartenenza għal kulhadd
- B. Il-wirt jibbenefika biss lil dawk bl-għeruq lokali
- C. Il-wirt huwa irrilevanti għall-inklużjoni soċjali
- D. Il-wirt għandu jiġi ppreservat biss mill-esperti
- E. Ma nafx

(A hija t-tweġiba korretta)

Slajd 12: Punti Ewlenin

1. Id-diversità u l-inklużjoni huma multidimensjonali u essenzjali għall-komunitajiet li jirnexxu.
2. Il-proġetti tal-wirt jistgħu jagħtu s-setgħa liż-żgħażaġħ emarginati u jrawmu ċ-ċittadinanza attiva.
3. Il-ħaddiema taż-żgħażaġħ għandhom rwol vitali fl-isfruttar tal-wirt għall-integrazzjoni soċjali u l-inklużjoni.

Slajd 13: Xogħol tad-Dar – Analizi ta' Studju ta' Każ

Mistoqsijiet biex jiġi analizzat l-istudju ta' każ Rio Tinto:

- Liema strateġiji ppromwew l-inklużjoni u l-identità?
- Kif jistgħu jiġu applikati dawn l-istrateġiji fil-kuntest tiegħek?

Għaż-żewġ mistoqsijiet:

- 1' ta' riflessjoni individwali
- 2' ta' tqassim f'pari
- 4' ta' tqassim f'erbgħiet (żewġ pari flimkien)
- 5' ta' tqassim kollettiv

Slajd 14: Xogħol tad-Dar – Disinn ta' Proġetti ta' Wirt Inkluzivi

- Kompitu (fi gruppi ta' erbgħa): Iddisinja attività bbażata fuq il-wirt li tippromwovi l-inklużjoni għal persuni żgħażaġħ fil-komunità tiegħek.
- Ikkunsidra:
  - Kif se tiżgura li l-ilħna kollha jinstemgħu?
  - Liema ostakli tista' tiffaċċja?
  - Kif se tkejjel is-suċċess?

Slajd 15: Xogħol tad-Dar

Mistoqsijiet:

- Kif jistgħu l-proġetti tal-wirt jgħinu lill-persuni żgħażaġħ minn sfondi differenti jhossuhom inklużi?
- X'isfidi tista' tiffaccja fl-użu tal-wirt biex trawwem l-inklużjoni?

Għaż-żewġ mistoqsijiet:

- 1' ta' riflessjoni individwali
- 2' ta' tqassim f'pari
- 4' ta' tqassim f'erbgħiet (żewġ pari flimkien)
- 5' ta' tqassim kollettiv

Attività ta' Tagħlim Attiv

Il-ħaddiema taż-żgħażaġħ jistgħu jimplementaw din l-attività biex jinvolvu liż-żgħażaġħ:

"Ċrieki tal-Istejjer tal-Wirt"

Iż-żgħażaġħ jiffurmaw gruppi żgħar u kull wieħed jaqşam storja qasira dwar tradizzjoni, festival, jew post mill-isfond tagħhom stess jew tal-familja tagħhom. Imbagħad il-grupp jiddiskuti x'jiżvelaw dawn l-istejjer dwar l-inklużjoni, id-diversità, u l-wirt kondiviż.

Slajd 1: Ċrieki tal-Istejjer tal-Wirt

1. Ifforma gruppi żgħar
2. Kull persuna taqşam storja dwar tradizzjoni, festival, jew post mill-isfond tagħha
3. Isma' b'mod attiv u iddiskuti x-xebh u d-differenzi

Slajd 2: Għaliex Din l-Attività?

- Trawwem l-empatija u l-fehim
- Tenfasizza d-diversità tal-esperjenzi tal-wirt
- Tibni l-koeżjoni tal-grupp u r-rispett għall-inklużjoni

Slajd 3: Suggeriment ta' Materjal Viżiv

- Ritratti ta' festivals multikulturali u gruppi diversi ta' żgħażaġħ
- Illustrazzjonijiet ta' ċelebrazzjonijiet tradizzjonali minn kulturi differenti
- Ćirku ta' sigġijiet biż-żgħażaġħ involuti fir-rakkontar ta' stejjer

TAQSIMA 3: Impatt fuq il-Komunità Usa'

Slajd 1: Ir-Rwol tal-Kultura fil-Fidma maż-Żgħażaġh

- Il-kultura ssawwar kif il-persuni żgħażaġh jirrelataw ma' xulxin u mal-komunitajiet tagħhom.
- Skont in-Nazzjonijiet Uniti, il-kultura ssawwar l-identità, issaħħaħ ir-rabtiet, u tippromwovi l-paċi u l-iżvilupp sostenibbli.
- L-involviment taż-żgħażaġh fil-wirt:
  - Jissalvagwardja l-assi kulturali.
  - Irawwem l-apprezzament għad-diversità.
  - Jinkoraġġixxi l-partecipazzjoni attiva u l-koeżistenza paċifika.

Slajd 2: Koeżjoni Soċjali u Kburija Ċivika Permezz tal-Partecipazzjoni taż-Żgħażaġh

- L-Unjoni Ewropea tagħti valur lill-koeżjoni soċjali: it-trawwim ta' viżjoni komuni u sens ta' appartenenza filwaqt li tiġi apprezzata d-diversità.
- Il-proġetti tal-wirt jgħbru flimkien nies minn sfondi differenti, u joħolqu fiduċja, tolleranza, u empatija.
- Dawn l-attivitajiet jgħinu biex jintlaħqu persuni żgħażaġh b'inqas opportunitajiet (refuġjati, migranti, minoranzi, LGBTQ+, persuni b'diżabilità, eċċ.) u jgħaqqduhom mal-ħajja ċivika.

Slajd 3: Eżempju ta' Prattika Tajba – Proġett SO-CLOSE

- Għan: Li jintuża l-wirt tal-Ewropa tal-migrazzjonijiet furzati biex tissaħħaħ il-koeżjoni soċjali bejn il-migranti, ir-refuġjati, u l-komunitajiet ospitanti.
- Riżultati:
  - Applikazzjonijiet tal-wirt diġitali.
  - Wirjiet virtwali u mapep tal-istejjer.
  - Viżibbiltà akbar tal-esperjenzi u n-narrattivi tal-migranti.
- Impatt: Ippromwova l-empatija, id-djalogu, u l-integrazzjoni.

Slajd 4: Eżempju ta' Prattika Tajba – Proġett SO-CLOSE (ikompli)

<https://so-close.eu/>

<https://cordis.europa.eu/project/id/870939/reporting>

Slajd 5: Eżempju ta' Prattika Tajba – Young Voices-Ancient Wisdom

- **Għan:** Trawwem sens ta' appartenenza lill-UE u tattira liż-żgħażaġħ lejn iċ-Ċentru tal-Mużew tal-Arti Traċjana.
- **Riżultati:**
  - Gwidi interattivi għar-rakkontar ta' stejjer.
  - Interess akbar taż-żgħażaġħ fl-istorja, id-diversità, u t-tolleranza.
- **Impatt:** Saħħet il-konnessjoni bejn il-persuni żgħażaġħ u l-wirt Ewropew.

<https://ehl-bureau.eu/wp-content/uploads/2024-Call-for-Projects-Awarded-Projects.pdf>

Hawnhekk hawn it-traduzzjoni għall-Malti tal-bqija tal-kontenut li pprovdejt:

Slajd 6: Civic Pride Through Heritage Preservation

- Il-kburija ċivika hija spiss marbuta ma' avvenimenti storiċi, elementi kulturali, u bini tal-wirt.
- Kburija kondiviża twassal għall-benesseri tal-komunità u sens ta' appartenenza fost popolazzjonijiet diversi.
- Studji juru li meta l-wirt jiddeterjora, tonqos ukoll il-kburija ċivika — ir-rivitalizzazzjoni tas-siti tal-wirt tqajjem mill-ġdid il-bliet u l-ispirti.

Slajd 7: Built Heritage and Communities with Fewer Opportunities

- Il-wirt huwa aktar minn ‘sens ta’ post’ — huwa dwar memorja, narrattiva, u tifsira kondiviża.
- Benefiċċji Ekonomiċi:
  - Ir-rinnovazzjoni toħloq l-impjegi u tagħti spinta lit-turiżmu.
  - Speċjalment vitali għaż-żoni rurali li qed jiffaċċjaw it-tnaqqis fil-popolazzjoni u n-nuqqas ta’ servizzi.
- Inkluzjoni Soċjali:
  - Ir-rivitalizzazzjoni tal-wirt iżżid il-parteċipazzjoni u l-koeżjoni tal-komunità.

Slajd 8: Good Practice Example – Recovery in Huete, Spain

- Sfond: Huete sofriet minn tnaqqis fil-popolazzjoni u wirt li qed jiddeterjora.
- Azzjoni: Il-Fundación Huete Futuro mexxiet l-isforzi biex tirrestawra u tippromwovi l-wirt lokali.
- Kisbiet:
  - Siti arkitettoniċi rkuprati.
  - Parteċipazzjoni istituzzjonali u ċivili żgurata.
  - Involuti ż-żgħażaġh f’azzjonijiet ta’ wirt.
  - Iġġenerat turiżmu u intraprenditorija lokali.
- Impatt: Bidla soċjali pożittiva, involviment lokali akbar, impjegi ġodda, u innovazzjoni.

Slajd 9: Minds on Fire!

Mistoqsija:

Liema tnejn mill-mistoqsijiet li ġejjin huma benefiċċji soċjali tal-preservazzjoni tal-wirt?

- A. Iżolament akbar
- B. Kburija ċivika akbar
- C. Attività ekonomika mnaqqsa
- D. Koeżjoni soċjali msaħħa
- E. Ma nafx

(B u C huma t-tweġibiet korretti)

Slajd 10: Key Takeaways

1. L-involviment taż-żgħażaġh fi proġetti ta’ wirt jibni l-koeżjoni soċjali, il-kburija ċivika, u l-opportunitajiet ekonomiċi.
2. Ir-rivitalizzazzjoni tal-wirt għandha impatt speċjalment fuq komunitajiet b’inqas opportunitajiet.
3. Eżempji ta’ prattika tajba juru l-qawwa tal-ħidma ta’ wirt kollaborattiva u inkluziva.

Slajd 11: Homework – Brainstorming Community-Based Heritage Initiatives

Brainstormja ideat għal proġetti ta' wirt li jistgħu jsaħħu l-komunità lokali tiegħek:

- Kif tista' tinvolvi lill-persuni żgħażaġh u lill-gruppi emarginati?
- X'isfidi u opportunitajiet tipprevedi?

Għaż-żewġ mistoqsijiet:

- 1' ta' riflessjoni individwali
- 2' ta' tqassim f'pari
- 4' ta' tqassim f'erbgħiet (żewġ pari flimkien)
- 5' ta' tqassim kollettiv

Slajd 12: Minds on Fire!

Mistoqsija għal diskussjoni fi grupp.

- Kuntest: Il-moviment Black Lives Matter reġa' ġab l-attenzjoni l-mod kif l-arti, l-istatwi, il-bini, u blier sħaħ inbnew permezz tax-xogħol tal-iskjavi fl-Istati Uniti jew fl-Ewropa... Aħna ngħidu li l-wirt mibni huwa għodda għall-integrazzjoni għall-komunitajiet tal-immigranti; madankollu, fl-istess ħin, nitolbu lill-immigranti biex jadottawhom bħala l-identità tagħhom meta l-kostruzzjoni tagħhom fissret it-tneħħija tar-rizorsi kolonjali u t-telf ta' ħafna ħajjiet.
- Fid-dawl tal-protesti u dibattitu pubbliku msaħħan, tneħħew ħafna statwi. Madankollu, il-bini għandu jkollu l-istess destin?

Qassam il-partecipanti f'żewġ gruppi (wieħed favur il-ġarr ta' bini bħal dan u wieħed kontra). Iddebattu billi tindirizza, fost oħrajn, l-argument tal-integrazzjoni. Ħalli d-dibattitu jkompli għal 20-30 minuta, imbagħad qabbad il-gruppi jibdlu l-ġenb.

Slajd 13: Homework

Mistoqsijiet:

- Kif tista' l-partecipazzjoni taż-żgħażaġh fi proġetti ta' wirt issaħħaħ ir-rabtiet tal-komunità?
- X'sfidi jistgħu jiffaccjaw il-komunitajiet rurali fil-preservazzjoni tal-wirt tagħhom?

Għaż-żewġ mistoqsijiet:

- 1' ta' riflessjoni individwali
- 2' ta' tqassim f'pari
- 4' ta' tqassim f'erbgħiet (żewġ pari flimkien)
- 5' ta' tqassim kollettiv

Attività ta' Tagħlim Attiv

Ħaddiema żgħażaġh jistgħu jimplimentaw din l-attività biex jinvolvu liż-żgħażaġh:

"Sfida tal-Wirt Komunitarju"

Timijiet taż-żgħażaġh jiġu pprezentati b'eżempji ta' użi kurrenti differenti ta' wirt ippreservat fil-pajjiżi partecipanti. Huma jirċievu l-fuljetti bħala tfakkiriet ta' rizerva. Bini ssuġġerit:

1. Iċ-Ċimiterju ta' Santa Marija Addolorata (MT)
2. Il-Linji ta' Victoria (MT)
3. Akkademja ta' Ateni (GR)
4. Mansion Presidenzjali (GR)
5. Università Kapodistria (GR)
6. Ċentru ta' Interpretazzjoni tal-Ilma (SP)
7. Palacio Fontecha (SP)
8. Skola ta' Faneromeni (CY)
9. Bini tal-Power Station (CY)
10. Teatru Rialto (CY)
11. Le Lieu Unique (FR)
12. La Forge des Batignolles (FR)

Itlobhom jiddiskutu liema proġett isibu l-aktar innovattiv, interessanti, u ta' benefiċċju għall-komunità.

Timijiet taż-żgħażaġh jagħmlu *brainstorming* u jiddisinjaw proġett sempliċi biex jużaw sit tal-wirt lokali għall-benefiċċju tal-komunità (eż., *open day*, proġett tal-arti, jew *clean-up*). Kull tim jipprezenta l-idea tiegħu, billi jiffoka fuq kif din trawwem il-koeżjoni soċjali jew il-kburija ċivika, speċjalment għal gruppi żvantaġġati.

Slajd 1: Sfida tal-Wirt Komunitarju

1. F'timijiet, agħmlu *brainstorming* ta' proġett bl-użu ta' sit ta' wirt lokali għall-gid tal-komunità.
2. Ikkunsidra attivitajiet bħal jiem miftuħa, installazzjonijiet tal-arti, jew avvenimenti ta' *clean-up*.
3. Ipprezenta l-idea tiegħek lill-grupp.

Slajd 2: Għaliex Din l-Attività?

- Tippetwovi l-ħidma f'tim u l-kreattività.
- Tqabbad il-wirt mal-impatt reali tal-komunità.
- Tagħti s-setgħa liż-żgħażaġh biex jaraw lilhom infushom bħala agenti ta' bidla.

Slajd 3: Suġġeriment ta' Materjal Viżiv

- Gruppi ta' żgħażaġh jippjanaw jew jipprezentaw quddiem sit ta' wirt.
- Stampi qabel-u-wara ta' proġetti komunitarji.

- Viżwali ta' brainstorming fi grupp (post-its, flipcharts, disinji).

R2.5 – Training Module 5: “A learning framework composed of lesson plans to be applied in local pilots with youth audiences, while focusing on how ArchTech will address the involvement of vulnerable Youth”

TAQSIMA 4: Contemporary Methods of Building Preservation

Slajd 1: Introduzzjoni għall-Preservazzjoni tal-Bini

- Il-preservazzjoni tal-wirt mibni żżomm l-identità kulturali u l-kontinwità storika.
- Tgħaqqad tekniki tradizzjonali ma' teknoloġiji moderni u involviment tal-komunità.
- L-attivitajiet ta' preservazzjoni jvarjaw minn manutenzjoni ta' rutina għal restawr estensiv, u jiżguraw karattru u kuntest awtentiċi.

Slajd 2: Għaliex Ippreserva Bini Storiku?

- Valur Kulturali: Rekord tangibbli tal-identità kollettiva u l-istorja.
- Valur Edukattiv: Joffri tagħlim immersiv u prattiku.
- Valur Ekonomiku u Ambjentali:
  - Imexxi t-turiżmu u l-investment.
  - L-użu adattiv inaqqas l-impatt ambjentali u jagħti ħajja ġdida lill-komunitajiet.

Slajd 3: Innovazzjonijiet Teknoloġiċi fil-Preservazzjoni tal-Wirt

- Mudellar 3D, VR u AR:
  - Ohloq mudelli diġitali dettaljati u esperjenzi tal-viżitaturi immersivi.
- Skannjar bil-Laser u Fotogrammetrija:
  - Ipprovdni mudelli 3D preċiżi għall-valutazzjoni tal-kundizzjoni u r-restawr.
- Mudellar ta' Informazzjoni tal-Bini (BIM):
  - Jippermetti ppjanar u analiżi dettaljati.
- Drones u Sensuri:
  - Jimmonitorjaw il-kundizzjonijiet ambjentali u jiskopru theddid għas-siti.

Slajd 4: Ir-Rwol tat-Teknoloġiji Diġitali

- Dokumentazzjoni:
  - Arkivjar diġitali jippreserva r-rekords għall-generazzjonijiet futuri.
- Edukazzjoni u Involvement:
  - Apps mobbli u l-midja soċjali jippermettu lill-komunitajiet jaqsmu stejjer.
- AI fir-Restawr:
  - Tbassra konfigurazzjonijiet originali u tissuggerixxi rikostruzzjonijiet.
- Reżiljenza għad-Diżastri:
  - Rekords diġitali jissalvagwardjaw il-wirt.

Slajd 5: Metodi Immexxija mill-Komunità u Parteċipattivi

- Involvement tal-Komunità:
  - L-ippjanar parteċipattiv jallinja l-konservazzjoni mal-valuri lokali.
  - Programmi ta' volontarjat għall-manutenzjoni u l-interpretazzjoni tas-sit.
- Għoti ta' Setgħa: Il-komunitajiet jaġixxu bħala gwardjani, u jrawmu s-sjieda u r-responsabbiltà.

- **Attivitajiet:**
  - Minn konsultazzjoni għal ko-deċiżjoni fi proġetti ta’ restawr.

Slajd 6: Sfidi tal-Preservazzjoni tal-Wirt Mibni bl-Użu ta’ Riżorsi Komunitarji

- **Għarfien:**
  - Nuqqas ta’ apprezzament jista’ jwassal għal negligenza.
- **Finanzjament:**
  - Il-limitazzjonijiet finanzjarji jillimitaw l-isforzi ta’ restawr.
- **Logistika:**
  - Postijiet remoti u infrastruttura fqira jikkomplikaw il-preservazzjoni.
- **Bilanċ:**
  - Il-kollaborazzjoni bejn il-komunitajiet u l-professjonisti hija essenzjali.

Slajd 7: Użu Adattiv u Preservazzjoni Sostenibbli

- **Użu Adattiv:**
  - L-użu mill-ġdid ta’ bini storiku għal użi godda filwaqt li l-karattru tiegħu jinżamm.
  - Jagħti ħajja ġdida lill-komunitajiet.
- **Sostenibbiltà:**
  - Inaqqas l-iskart u l-impatt ambjentali meta mqabbel mat-twaqqiġ u l-konstruzzjoni ġdida.

Slajd 8: Ir-Rwol tat-Teknoloġija fl-Involvement Pubbliku

- **Esperjenzi Immersivi:**
  - Tours VR/AR jagħmlu s-siti tal-wirt aċċessibbli għal kulħadd.
- **Midja Soċjali u Apps:**
  - Iżidu l-għarfien u jippermettu lill-udjenzi globali jinvolve ruħhom.
- **Digitalizzazzjoni:**
  - Tipproteġi l-oġġetti fragili u żżid l-aċċessibbiltà għall-edukazzjoni.

Slajd 9: Minds on Fire!

Mistoqsija:

Liema teknoloġija tintuża komunement għall-ħolqien ta’ mudelli diġitali ta’ siti tal-wirt?

- A. Stampar 3D
- B. Magni tal-kitba
- C. Skannjar bil-laser
- D. Televiżjonijiet
- E. Ma nafx

(Ċ hija t-twegiba korretta peress li l-Skannjar bil-laser huwa standard għall-mudelli diġitali)

Slajd 10: Key Takeaways

- Il-preservazzjoni moderna tgħaqqad it-teknoloġija, il-partecipazzjoni tal-komunità, u s-sostenibbiltà.
- L-għodod diġitali jtejbju d-dokumentazzjoni, l-involviment, u r-reżiljenza.
- L-involviment tal-komunità huwa essenzjali għall-konservazzjoni tal-wirt sinifikattiva u dejjiema.

Slajd 11: Homework – Tech Demo & Group Simulation

- Demo tat-Teknoloġija:
  - Prezentazzjoni jew vidjo qasir li juri dokumentazzjoni diġitali jew tour VR ta' sit ta' wirt.
- Simulazzjoni:
  - Fi gruppi, ippjana proġett ta' preservazzjoni bl-użu ta' metodi kemm tradizzjonali kif ukoll diġitali.
  - Ikkunsidra l-involviment tal-komunità u l-isfidi potenzjali.

Slajd 12: Homework

Mistoqsijiet:

- Hemm perċezzjoni komuni li l-persuni żgħażaġħ mhumiex interessati hafna fil-wirt...
- Kif tgħid li t-teknoloġija tista' tagħmel il-wirt mibni aktar attraenti jew aċċessibbli għall-persuni żgħażaġħ?
- X'inhuma l-isfidi ewlenin li l-komunità tiegħek tista' tiffaccja fil-preservazzjoni tal-wirt lokali?

Għaż-żewġ mistoqsijiet:

- 1' ta' riflessjoni individwali
- 2' ta' tqassim f'pari
- 4' ta' tqassim f'erbgħiet (żewġ pari flimkien)
- 5' ta' tqassim kollettiv

Attività ta' Tagħlim Attiv

Haddiema żgħażaġħ jistgħu jimplimentaw din l-attività biex jinvolvu liż-żgħażaġħ:

"Workshop tat-Teknoloġija għall-Wirt"

Iż-żgħażaġħ jesperimentaw b'għodod diġitali sempliċi (eż., jieħdu ritratti ta' 360°, jużaw apps ta' mmudellar 3D b'xejn, jew tours virtwali) biex jiddokumentaw jew jerggħu jimmaginaw sit ta' wirt. Huma jiddiskutu kif it-teknoloġija tista' tagħmel il-wirt aktar aċċessibbli u involut għal kulħadd.

Slajd 1: Workshop tat-Teknoloġija għall-Wirt

1. Uża smartphones jew tablets biex tieġu ritratti 360° jew vidjows qosra ta' sit ta' wirt.
2. Ipprova app tal-immudellar 3D jew tour virtwali b'xejn.
3. Aqşam il-kreazzjonijiet diġitali tiegħek mal-grupp.

Slajd 2: Għaliex Din l-Attività?

- Tintroduci ħiliet diġitali prattiċi.
- Turi kif it-teknoloġija tista' ppreserva u taqşam il-wirt.
- Tagħmel il-wirt aċċessibbli u divertenti għaż-żgħażaġh kollha.

Slajd 3: Suġġeriment ta' Materjal Viżiv

- Żgħażaġh jużaw telefowns/tablets biex jaqbd u siti tal-wirt.
- Screenshots ta' mudelli 3D jew tours virtwali.
- Kollage ta' esperjenzi tal-wirt diġitali u fiżiċi.

Konkluzjonijiet

Slajd 1: X'Tgħallimna?

1. Il-wirt mibni huwa integrali għall-identità Ewropea u l-ħajja komunitarja.
2. Il-proġetti tal-wirt irawmu l-inkluzjoni, id-djalogu, u l-kburija ċivika.
3. Il-ħidma maż-żgħażaġħ u l-wirt tista' tmexxi l-koeżjoni soċjali u r-rivitalizzazzjoni ekonomika.
4. Il-preservazzjoni kontemporanja tgħaqqad it-teknoloġija, il-partecipazzjoni tal-komunità, u s-sostenibbiltà.

Slajd 2: L-Integrazzjoni tal-Wirt fil-Ħidma maż-Żgħażaġħ

- Uża l-wirt bħala katalist għal integrazzjoni soċjali u ċittadinanza attiva.
- Inkoraġġixxi lill-persuni żgħażaġħ jesploraw u jivvalutaw il-wirt lokali u Ewropew tagħhom.
- Applika metodi partecipattivi u innovattivi fi proġetti ta' wirt.

Slajd 3: Attività

Mistoqsija:

- X'azzjoni waħda se tiegħu biex tintegra l-wirt mibni fil-ħidma tiegħek maż-żgħażaġħ?

Għall-mistoqsija:

- 1' ta' riflessjoni individwali
- 2' ta' tqassim f'pari
- 4' ta' tqassim f'erbgħiet (żewġ pari flimkien)
- 5' ta' tqassim kollettiv

Slajd 4: Passi Li Jmiss

1. Integra attivitajiet ta' dokumentazzjoni fil-programmi tiegħek maż-żgħażaġħ.
  - a. Uża l-Handouts ArchTech u wettaq l-attivitajiet issuggeriti biex **tittestja lilek innifsek**.
  - b. Uża l-Handouts ArchTech u wettaq l-attivitajiet issuggeriti biex **tinvolti liż-żgħażaġħ** fid-dokumentazzjoni tal-wirt mibni.
2. Irreferi għal riżorsi online u inizjattivi tal-wirt tal-UE.
3. Formoli ta' **rispons** biex jitjiebu s-sessjonijiet futuri.
4. Ippjana għal segwitu biex tiddiskuti l-applikazzjoni fid-dinja reali.

Anness: Handouts tal-Unità 1

Il-Handouts li ġejjin se jingħataw lill-partecipanti:

Mill-Modulu ta' Taħriġ R2.2: “Il-Wirt Mibni bħala Lieva għall-Partecipazzjoni Ċivika u l-Inklużjoni Soċjali”

- PARTI 1: Il-Wirt Mibni u l-Identità Kulturali Ewropea
- PARTI 2: L-Isfruttar tad-Diversità Fost iż-Żgħażaġħ
- PARTI 3: Impatt fuq il-Komunità Usa'
- PARTI 4: Metodi Kontemporanji ta' Preservazzjoni tal-Bini

Mis-sljajds ta' dan id-dokument, u disponibbli fil-prezentazzjoni relatata

- Slajds ta' Tkeċċija Ewlenija
  - slajd 10 fil-PARTI 1,
  - slajd 12 fil-PARTI 2,
  - slajd 10 fil-PARTI 3,
  - slajd 10 fil-PARTI 4,
- Slajds tax-Xogħol tad-Dar
  - slajd 12 fil-PARTI 1,
  - slajds 13, 14, 15 fil-PARTI 2,
  - slajds 11, 13 fil-PARTI 3,
  - slajds 11, 12 fil-PARTI 4,

Żewġ handouts ta' bini tal-wirt għal kull pilota.

R2.5 – Training Module 5: “A learning framework composed of lesson plans to be applied in local pilots with youth audiences, while focusing on how ArchTech will address the involvement of vulnerable Youth”

Unità #2: Kif tirreġistra data relatata mal-bini biex tappoġġja lill-ħaddiema żgħażaġħ biex jiffamiljarizzaw il-gruppi taż-żgħażaġħ tagħhom mal-ġbir ta' data u d-dokumentazzjoni ta' bini tal-wirt bl-użu ta' formola ta' reġistrazzjoni tad-data diġitali

Introduzzjoni

Slajd 1: Ғarsa Ġenerali tal-Modulu

1. Introduzzjoni għas-sessjoni
2. L-importanza taż-żgħażaġħ fil-preservazzjoni tal-wirt
3. L-enfasi tal-lum: għarfien, ħiliet, u għodod diġitali għad-dokumentazzjoni ta' bini tal-wirt

Slajd 2: Għaliex Iddokumenta l-Wirt?

- Il-wirt jgħaqqadna mal-passat tagħna u jiffirma l-identità tagħna
- Iż-żgħażaġħ għandhom rwol vitali fis-salvagwardja tal-legat kulturali
- L-għodod diġitali jagħmlu d-dokumentazzjoni aċċessibbli u ta' impatt

Slajd 3: X'Se Titgħallem?

- Tifhem x'inhu l-wirt kulturali u għaliex huwa importanti
- Tagħraf it-theddid għall-bini tal-wirt
- Titgħallem tekniki ta' dokumentazzjoni u għodod diġitali
- Tikkontrolla l-formola ta' reġistrazzjoni diġitali
- Tagħti s-setgħa liż-żgħażaġħ biex isiru ambaxxaturi tal-wirt

R2.5 – Training Module 5: “A learning framework composed of lesson plans to be applied in local pilots with youth audiences, while focusing on how ArchTech will address the involvement of vulnerable Youth”

L-Għoti ta' Setgħa liż-Żgħażaġħ biex Jiskopru mill-Ġdid il-Legat Arkitettoniku tal-Ewropa

Slajd 1: Farsa Ġenerali

1. Għaliex id-dokumentazzjoni hija importanti għall-preservazzjoni tal-wirt
2. Metodi ta' dokumentazzjoni tradizzjonali u moderni
3. Ir-rwol tal-ghodod diġitali fl-għoti ta' setgħa liż-żgħażaġħ

Slajd 2: Għaliex id-Dokumentazzjoni Hija Importanti?

- Toħloq registru permanenti għall-ġenerazzjonijiet futuri
- Tappoġġja l-isforzi ta' preservazzjoni u restawr
- Tqajjem kuxjenza u apprezzament tal-komunità
- Tagħti s-setgħa liż-żgħażaġħ biex isiru amministraturi attivi tal-wirt

Slajd 3: Metodi ta' Dokumentazzjoni Tradizzjonali

- Tpingi karatteristiċi arkitettoniċi u layouts
- Tieħu ritratti bil-kameras
- Tikket deskrizzjonijiet dettaljati u noti storiċi
- Tiġbor stejjer orali u stejjer tal-komunità

Slajd 4: Metodi ta' Dokumentazzjoni Diġitali Moderni

- Apps mobbli għall-ġbir u l-qsim tad-data
- Formoli diġitali għal informazzjoni standardizzata
- Skanjar 3D u fotogrammetrija għal registri dettaljati
- Mapping tal-GIS għal dokumentazzjoni bbażata fuq il-lokazzjoni

Slajd 5: Benefiċċji tal-Għodod Diġitali

1. Tisimplifika u tħaffef id-dokumentazzjoni
2. Tiżgura l-eżattezza u l-konsistenza
3. Tagħmel l-informazzjoni faċli biex tinqasam u tkun aċċessibbli
4. Tinvolti liż-żgħażaġħ li jafu t-teknoloġija fi proġetti ta' wirt

Slajd 6: Għoti ta' Setgħa liż-Żgħażaġħ Permezz ta' Dokumentazzjoni Diġitali

- Tinkoraġġixxi t-tmexxija u t-timwork
- Tibni l-litteriżmu diġitali u l-ħiliet tal-ġestjoni tal-proġett
- Trawwem sens ta' sjieda u responsabbiltà ċivika
- Tgħaqqad liż-żgħażaġħ mal-wirt u l-komunità lokali

Slajd 7: Sommarju

- Kemm il-metodi tradizzjonali kif ukoll dawk diġitali huma ta' valur
- L-għodod diġitali jagħmlu d-dokumentazzjoni aktar aċċessibbli
- Il-ħaddiema żgħażaġħ għandhom rwol ewlieni fit-tmexxija u l-għoti ta' setgħa liż-żgħażaġħ

Slajd 8: Imħuħ Flixkun!

Mistoqsija 1:

X'jinkludi l-wirt kulturali?

- A. Monumenti u mużewijiet biss
- B. Ogġetti taṅġibbli biss bħal bini u skulturi
- C. Kemm elementi taṅġibbli kif ukoll intaṅġibbli, inklużi t-tradizzjonijiet u l-lingwi
- D. Siti storiċi rikonoxxuti mill-UNESCO biss

(C hija t-tweġiba korretta)

Slajd 9: Imħuħ Flixkun!

Mistoqsija 2:

- A. Skont l-UNESCO, x'inhu kriterju ewlieni biex bini jitqies bħala sit ta' wirt?
- B. Irid jinbena bl-użu ta' materjali tradizzjonali biss Irid ikun proprjetà tal-gvern
- C. Irid ikollu valur universali pendenti
- D. Irid ikun aktar minn 500 sena

(C hija t-tweġiba korretta)

Slajd 10: Imħuħ Flixkun!

Mistoqsija 3:

- A. X'inhi sfida waħda assoċjata mad-dokumentazzjoni diġitali?
- B. Dejjem huwa aċċessibbli u faċli biex tużah
- C. Jista' jkun għali u jeħtieġ kompetenza teknika
- D. Ma jipprovdix registri preċiżi Huwa utli biss għal siti tal-wirt antik

(B hija t-tweġiba korretta)

Slajd 11: Imħuħ Flixkun!

Mistoqsija 4:

- A. X'inhi l-funzjoni ewlenija tal-Formola ta' Registrazzjoni Diġitali introdotta f'dan il-modulu?

- B. Biex tistandardizza d-dokumentazzjoni ta' bini tal-wirt bl-użu ta' ġbir ta' data strutturat
Biex tissostitwixxi siti tal-wirt fiżiċi b'kopji diġitali
- C. Biex isservi bħala alternattiva għar-rikonoxximent tal-Wirt Dinji tal-UNESCO
- D. Biex jingabru donazzjonijiet finanzjarji għall-konservazzjoni tal-wirt

(A hija t-tweġiba korretta)

Slajd 12: Xogħol tad-Dar!

Eżerċizzju ta' Dokumentazzjoni tal-Wirt (1/2)

- Il-partecipanti se jinqasmu fi timijiet u jingħataw kampjun ta' studju ta' każ ta' bini ta' wirt.
- Se jkunu meħtieġa jimlew b'mod preċiż il-formola ta' reġistrazzjoni tad-data diġitali abbażi tal-informazzjoni pprovduta.
- Il-grupp bl-aktar dokumentazzjoni komprensiva u preċiża jirbaħ.

Slajd 13: Xogħol tad-Dar!

Eżerċizzju ta' Dokumentazzjoni tal-Wirt (2/2)

Il-partecipanti se jzidu annotazzjoni:

- Isem u post
- Dettalji arkitettoniċi (stil, materjali, perjodu ta' kostruzzjoni)
- Sinifikat storiku
- Kundizzjoni attwali u theddid potenzjali
- Ritratti u tpingijiet
- Dettalji tas-sjieda u l-aċċessibbiltà
- Karatteristiċi tal-politika u status protettiv

Slajd 14: Xogħol tad-Dar!

Eżerċizzju ta' Rwol: Investigatur tal-Wirt

Kull partecipant se jiġi assenjat rwol, eż. storiku, perit, mexxej tal-komunità, jew uffiċjal tal-preservazzjoni. Se jitgħallmu dwar sit ta' wirt billi jużaw il-formola ta' reġistrazzjoni diġitali u jipprezentaw is-sejbiet mill-perspettiva speċifika tagħhom.

Slajd 15: Xogħol tad-Dar!

Reviżjoni minn Pari u Rispons (1/2)

Il-formoli ta' reġistrazzjoni diġitali mimlija se jinqasmu bejn il-partecipanti, u jingħata rispons kostruttiv lill-pari, li jindika l-eżattezza, il-kompletezza, u l-ispazju għal titjib.

Slajd 16: Xogħol tad-Dar!

Revizjoni minn Pari u Rispons (2/2)

Mistoqsijiet:

- X'kienu l-aktar sezzjonijiet sempliċi u l-aktar diffiċli tal-formola ta' registrazzjoni digitali biex jimtlew?
- Kif jista' jitjieb dan il-proċess ta' dokumentazzjoni għal effiċjenza u preċiżjoni akbar?
- Kif l-applikazzjoni ta' din il-formola tgħin fil-preservazzjoni tal-wirt kulturali?

Għal kull mistoqsija

- 1' ta' riflessjoni individwali
- 2' ta' qsim f'pari
- 4' ta' qsim f'erbgħa (żewġ pari flimkien)
- 5' ta' qsim kollettiv

Slajd 17: Xogħol tad-Dar!

Kwizz Ibbażat fuq Xenarju (1/2)

Il-partecipanti se jirċievu settijiet differenti ta' xenarji ta' problemi ta' dokumentazzjoni tal-wirt biex jagħzlu minnhom. Iridu jagħzlu l-aktar azzjoni xierqa skont dak li jkunu jafu.

Eżempju ta' Xenarju:

- Bini ta' wirt għandu valur kulturali kbir, iżda l-komponenti arkitettoniċi tiegħu qed jiddeterjoraw minħabba fatturi ambjentali.

Slajd 18: Xogħol tad-Dar!

Kwizz Ibbażat fuq Xenarju (2/2)

Mistoqsija

Ibbażat fuq il-mudell ta' registrazzjoni digitali, x'inhuma l-oġġetti ta' prijorità li għandhom jiġu rreġistrati?

- A. L-istorja tas-sidien preċedenti dwar il-bini
- B. Il-kundizzjoni strutturali tal-bini, il-materjal tal-kostruzzjoni, u l-ħsara evidenti
- C. In-numru totali ta' viżitaturi s-sena l-oħra
- D. L-ispiża tar-rinnovazzjonijiet tal-passat

(B hija t-twegiba korretta)

Attivitajiet ta' Tagħlim Attiv

Ħaddiema żgħażaġħ jistgħu jimplimentaw dawn l-attivitajiet biex jinvolvu liż-żgħażaġħ

"Ditektifs tal-Wirt: Il-Kaċċa għar-Rekords Mitlufa"

Disponibbli f'p.22 ta' R2.3

"Vjaġġaturi tal-Ħin: Wirt Dakinhar u Illum"

Disponibbli f'p.23 ta' R2.3

"Gwardjani tal-Monumenti: Adotta u Ippreserva"

Disponibbli f'p.24 ta' R2.3

"Snap u Ipingi: Il-Kaċċa tal-Wirt"

Disponibbli f'p.25 ta' R2.3

"Fatt jew Falz? Ditektifs tal-Wirt"

Disponibbli f'p.26 ta' R2.3

"Ħabta ta' Żminijiet: Id-Dibattitu Kbir tal-Wirt"

Disponibbli f'p.27 ta' R2.3

Konklużjonijiet

Slajd 1: Tkeċċija Ewlenija

1. Id-dokumentazzjoni tal-wirt tippreserva l-istorja komuni tagħna
2. Kemm il-metodi tradizzjonali kif ukoll dawk diġitali huma essenzjali
3. L-impenn taż-żgħażaġħ isaħħaħ il-komunità u l-kburija ċivika
4. L-għodod diġitali jissimplifikaw u jagħtu s-setgħa lill-proċess

Slajd 2: Ir-Rwol Tiegħek bħala Haddiem taż-Żgħażaġħ

- Gwida u ispira liż-żgħażaġħ fi proġetti ta' wirt
- Rawwem il-ħiliet diġitali u ċiviċi
- Ippromwovi l-għarfien u r-responsabbiltà għall-preservazzjoni kulturali
- Qabbad ma' organizzazzjonijiet u komunitajiet tal-wirt lokali

Slajd 3: Passi Li Jmiss

- Integra attivitajiet ta' dokumentazzjoni fil-programmi taż-żgħażaġħ tiegħek
  - Uża l-Handouts ArchTech u wettaq l-attivitajiet issuggeriti biex tittestja lilek innifsek: Kapitlu 5 Valutazzjonijiet.
  - Uża l-Handouts ArchTech u wettaq l-attivitajiet issuggeriti biex tinvolvi liż-żgħażaġħ fid-dokumentazzjoni tal-wirt mibni: Kapitlu 4 Attivitajiet u Eżercizzji
- Prattika diretta bil-formola ta' registrazzjoni diġitali
- Inkoraġġixxi liż-żgħażaġħ jesploraw u jiddokumentaw siti tal-wirt lokali
- Aqsam is-sejbiet mal-komunità usa'
- Kompli titgħallem u tikkollabora għall-preservazzjoni tal-wirt

Anness: Handouts tal-Unità 2

Il-Handouts li ġejjin se jingħataw lill-parteciċipanti:

Mill-Modulu ta' Taħriġ R2.3: “Kif tirreġistra data relatata mal-bini biex tappoġġja lill-ħaddiema żgħażaġħ biex jiffamiljarizzaw il-gruppi taż-żgħażaġħ tagħhom mal-ġbir ta' data u d-dokumentazzjoni ta' bini tal-wirt bl-użu ta' formola ta' registrazzjoni tad-data diġitali”

- Kapitlu 1: Harsa Ġenerali tal-Modulu
- Kapitlu 2: Għanijiet tat-Tagħlim
- Kapitlu 3: Kontenut (parti mill-“MUDELL TA' FORMOLA TA' REĠISTRAZZJONI DIGITALI”) MUDELL TA' FORMOLA TA' REĠISTRAZZJONI DIGITALI (pp.17-20)
- Kapitlu 4: Attivitàjiet u Eżercizzji
  - Paġni 22-27
- Kapitlu 5: Valutazzjonijiet

Żewġ handouts ta' bini tal-wirt għal kull pilota.

R2.5 – Training Module 5: “A learning framework composed of lesson plans to be applied in local pilots with youth audiences, while focusing on how ArchTech will address the involvement of vulnerable Youth”

Unità #3: How to create a “Buildings Alert!” mobile app

Introduzzjoni

Slajd 1: #arsa Ġenerali tal-Modulu

- Introduzzjoni għal “Buildings Alert!”: app mobbli għas-salvagwardja ta’ wirt fil-periklu.
- Dan il-modulu jiggwidak permezz tal-ħolqien ta' app, minn kuncett għal prototip—**I-ebda kodifikazzjoni mhi meħtieġa.**
- Għan: Żieda fil-partecipazzjoni ċivika taż-żgħażaġħ, litteriżmu diġitali, u attivizmu kulturali (I-ebda kodifikazzjoni ma hija meħtieġa).

Slajd 2: Għaliex Tinħoloq App “Buildings Alert!”?

- Il-wirt huwa aktar minn ġebel antik—huwa **identità, kreattività, u komunità.**
- **Theddid:**
  - Urbanizzazzjoni,
  - negliġenza,
  - bidla ekoloġika,
  - indifferenza pubblika.
- L-għodod diġitali jagħtu s-setgħa lil kulhadd—mhux biss lill-esperti—biex jaġixxi u jippreserva dak li huwa importanti.

Slajd 3: X’Se Titgħallem?

- Tifhem ir-rwol tat-teknoloġija ċivika.
- Tesplora l-karatteristiċi tal-app (rappurtar, ippingjar).
- Tikseb esperjenza Prattika ma’ builders ta’ apps no-code (Adalo, Glide, Thunkable).
- Tiżviluppa ħiliet fl-attivizmu diġitali.

Slajd 4: Struttura tal-Modulu

- Gwida pass pass: minn idea għal prototip.
- Attivitajiet interattivi u xenarji tad-dinja reali.
- Kollaborazzjoni bejn il-pari u sfidi kreattivi.
- Riflessjoni u rispons biex isaħħu t-tagħlim.

Il-Fehim tat-Teknoloġija Ċivika u l-Wirt Kulturali

Slajd 1: X’Inhi t-Teknoloġija Ċivika?

- Għodod diġitali li jsaħħu l-impenn taċ-ċittadini, it-trasparenza, u l-partecipazzjoni pubblika (UNESCO, 2011).
- Fil-wirt: tagħti s-setgħa lill-komunitajiet, mhux biss lill-esperti, biex jimmonitorjaw, jiddokumentaw, u jipromwovu assi kulturali.

- Eżempji:
  - Apps mobbli,
  - mapep interattivi,
  - pjattaformi ta' crowdsourcing,
  - kampanji fuq il-midja soċjali.

Slajd 2: Għaliex Tech Ċiviku Għall-Wirt?

- Tradizzjonali: Esperti/istituzzjonijiet jiddeċiedu x'għandhom jiproteġu.
- Tech ċiviku: Jagħti s-setgħa lill-komunitajiet biex jipparteċipaw direttament.
- Jiddecentralizza l-protezzjoni tal-wirt; jinvolti liż-żgħażaġħ bħala amministraturi attivi.
- Jippreserva l-memorja permezz tal-parteċipazzjoni ċivika.

Slajd 3: Il-Qawwa ta' “Buildings Alert!”

- Jagħti s-setgħa liż-żgħażaġħ biex:
  - Jirrappurtaw bini fil-periklu f'ħin reali.
  - Iqajmu kuxjenza lokali.
  - Jibdew interventi f'waqthom.
  - Jibnu arkivju diġitali ħaj.
- Jindirizza siti abbandunati, bini vulnerabbli, u n-nuqqas ta' allerti f'ħin reali.
- Irawwem approċċ bottom-up.

Slajd 4: Għaliex Għandna Bzonn App “Buildings Alert!”?

- Wirt = Regjistru ħaj tal-identità, ir-reżiljenza, il-kreattività (Kunsill tal-Ewropa, 2017).
- Theddid: Urbanizzazzjoni, degradazzjoni ekoloġika, negligenza, u indifferenza pubblika.
- Kull bini mitluf huwa storja mħassra mill-memorja.
- Urgenza: Hemm bzonn ta' għodod ta' protezzjoni veloċi, innovattivi, u inklużivi.

Slajd 5: X'Tista' Tagħmel App Mobbli fil-Protezzjoni tal-Wirt?

1. Allerti f'ħin reali u dokumentazzjoni.
2. Rispons immedjat mill-utent.
3. Tagħlim interattiv: mapep, ritratti, studji ta' każijiet.
4. Aċċess għall-għarfien espert u kontribuzzjonijiet taċ-ċittadini.
5. Iżżid is-sjeda, l-influenza, u l-għarfien.

Slajd 6: Għaliex Iż-Żgħażaġħ? Għaliex Ko-disinn?

- Iż-żgħażaġħ bħala ko-kreaturi jrawmu l-għoti ta' setgħa diġitali.
- Tibni l-litteriżmu diġitali u l-għarfien kulturali.
- Trawwem il-konnessjoni mal-komunità u l-wirt.

“Tekniki ta' dokumentazzjoni diġitali jistgħu jkunu mod effettiv biex jiġi ppreservat u mifrux il-wirt kulturali, kif ukoll biex tiġi mhegga l-parteċipazzjoni taż-żgħażaġħ fil-ġestjoni tal-wirt.” (Hassani, 2015)

Slajd 7: Funzjonalitajiet Ewlenin ta' “Buildings Alert!”

- Karatteristika ta' Rapport: Tella' ritratti, žid deskrizzjonijiet, u pinna l-lokazzjoni tal-GPS.
- Mappa Interattiva: Dehra diretta tas-siti rrapportati, żumja/esplora, oħloq “tours tal-wirt.”
- Notifiki Push: Allerti f'ħin reali, tragwardi (milestones), aġġornamenti uffiċjali.
- Integrazzjoni tal-Midja Soċjali: Aqşam rapporti, mapep, u stejjer.
- Interface tal-Amministratur: Il-moderaturi jivvalidaw ir-rapporti, jikkoordinaw mal-awtoritajiet.

Slajd 8: Il-Konverżjoni tal-Karatteristiċi f'Involviment

- Jittrasforma l-ansjetà passiva f'sjieda proattiva.
- Jagħmel il-protezzjoni tal-wirt aċċessibbli, divertenti u sinifikanti.
- Jgħaqqad l-azzjoni taż-żgħażaġħ ma' riżultati ta' preservazzjoni fid-dinja reali.

Slajd 9: Komponenti Tekniċi Meħtieġa

- **Database:** Taħżen ritratti, test, u data tal-GPS (eż., Firebase, Airtable).
- **Backend:** Tipproċessa u torganizza d-data, tivvalida r-rapporti, u taġġorna l-mappa.
- **Frontend:** Interface tal-utent; intuwittiva, divertenti, aċċessibbli.
- **Ġeolokalizzazzjoni:** Timmarka l-postijiet, timmappa ż-żoni ta' riskju.
- **Notifiki:** Tibgħat allerti, tippromwovi l-partecipazzjoni.

Slajd 10: Li Titla' t-Teknoloġija Aċċessibbli

- Pjattaformi viżwali u faċli għall-utent għall-bini ta' apps mingħajr kodiċi.
  - Għodod bla kodiċi (Adalo, Glide, Thunkable) jippermettu l-ħolqien ta' apps mingħajr programmazzjoni.
  - Iffoka fuq l-UI/UX għall-aċċessibbiltà u d-divertiment.
- Jippermettu prototipar rapidu u soluzzjonijiet teknoloġiċi partecipattivi.
  - Ideali għaž-żgħażaġħ, l-educaturi, u l-gruppi tal-komunità.
- Il-Ġeolokalizzazzjoni u n-notifiki jagħmlu l-app interattiva u involvuta.

R2.5 – Training Module 5: “A learning framework composed of lesson plans to be applied in local pilots with youth audiences, while focusing on how ArchTech will address the involvement of vulnerable Youth”

Slajd 11: Tqabbil ta' Pjattaformi Bla Kodiċi

Pjattaforma	L- Aħjar Għal	Qawwiet (✓)	Limitazzjonijiet (⚠)	Livell ta' #ila 🌱
Adalo	Apps ċiviċi f'ħin reali	✓ Bennej tal-UI Vizwali ✓ push ✓ Appoġġ għal Android/iOS	⚠ Xi karatteristiċi jitħallsu ⚠ Użu limitat offline	Intermedju
Glide Apps	Prototipi veloċi, apps ibbażati fuq id-data	✓ Twaqqif faċli permezz ta' Google Sheets ✓ Uploads tal-midja	⚠ Interattività limitata ⚠ Imħallas għal karatteristiċi avanzati	Bidu
Thunkable	Apps interattivi b'loġika	✓ Logika kondizzjonali ✓ Appoġġ għal Android/iOS	⚠ Kurva tat- tagħlim aktar wieqfa	Intermedju
AppGyver	Apps professjonali, skalabbli	✓ Karatteristiċi sħaħ ✓ Bla ħlas ✓ Integrazzjoni tal-API	⚠ Jeħtieġ fehim tekniku	Avvanzat

Slajd 12: Kif Tagħzel il-Bennej tal-App it-Tajjeb? (1/2)

- Qabbel il-pjattaforma mal-miri tal-proġett u l-ħiliet tal-utent.
- Glide: Prototipar veloċi, faċli għall-bidu.
- Adalo/Thunkable: Aktar karatteristiċi, apps skalabbli.
- AppGyver: Avvanzat, għal timijiet tekniċi ħafna.

R2.5 – Training Module 5: “A learning framework composed of lesson plans to be applied in local pilots with youth audiences, while focusing on how ArchTech will address the involvement of vulnerable Youth”

Slajd 13: Kif Tagħzel il-Bennej tal-App it-Tajjeb? (2/2)

ADALO	GLIDE APPS	THUNKABLE	APPGYVER
X'jagħmel: Ibni apps mobbli b'karatteristiċi sħaħ bi formoli, mapep, databases, u notifiki push.	X'jagħmel: Jikkonverti Google Sheets f'apps mobbli mill-ewwel.	X'jagħmel: Bennej viżwali li juża logika bbażata fuq blokki, ideali għal apps interattivi.	X'jagħmel: Pjattaforma no-code ta' livell ta' intrapriża għall-bini ta' apps web/mobbli qawwija u skalabbli.
L-aħjar għal: Apps ċiviċi li huma faċli għaž-żgħažagħ li jeħtiegu interazzjoni f'ħin reali u pubblikazzjoni mobbli.	L-aħjar għal: Prototipi sempliċi u viżwalizzazzjonijiet immexxija mid-data.	L-aħjar għal: Proġetti li jeħtiegu aktar kontroll jew logika kondizzjonali.	L-aħjar għal: Utenti avvanzati jew timijiet li joħolqu apps personalizzati ħafna.
Vantaġġi: Flessibilità kbira fid-disinn, faċli biex tużah, jappoġġja Android/iOS.	Vantaġġi: Inkrebbilment veloċi biex jitwaqqaf; jappoġġja mapep, uploads tal-midja, u kummenti.	Vantaġġi: Aktar flessibilità minn Glide; jista' jiġi esportat għal Android/iOS.	Vantaġġi: Karatteristiċi sħaħ u bla ħlas għall-utenti kollha; integrazzjoni qawwija tal-backend/API.
Żvantaġġi: Xi karatteristiċi jeħtiegu pjan imħallas; użu limitat offline.	Żvantaġġi: Interattività aktar limitata; karatteristiċi avvanzati jistgħu jeħtiegu upgrade imħallas.	Żvantaġġi: Kurva tat-tagħlim kemmxejn aktar wieqfa.	Żvantaġġi: Jeħtieg aktar fehim tekniku u ħin ta' setup.
			

Slajd 14: Sommarju – Minn Idea għal Impatt

- Iż-żgħažagħ jistgħu jikko-jiddisinjaw għodod diġitali għall-protezzjoni tal-wirt.
- Il-pjattaformi bla kodiċi jagħmlu t-teknoloġija aċċessibbli.
- Tech ċiviku = diġitali empowerment + amministrazzjoni kulturali.
- L-azzjoni tiegħek tista' ssalva stejjer għall-generazzjonijiet futuri.

Slajd 15: Imħuħ Flixkun!

Mistoqsija 1:

X'inhi t-teknoloġija ċivika primarjament iddisinjata biex tappoġġja?

- A. Burokrazija tal-Gvern
- B. Divertiment pubbliku
- C. Impenn ċiviku, parteċipazzjoni, u trasparenza
- D. Marketing tal-midja soċjali

(C hija t-tweġiba korretta)

Slajd 16: Imħuħ Flixkun!

Mistoqsija 2:

Għaliex huwa importanti li jiġu dokumentati bini tal-wirt fil-periklu?

- A. Biex jiġi limitat l-aċċess pubbliku
- B. Biex jiżdedu t-taxxi fuq il-proprjetà
- C. Biex tinħoloq memorja diġitali u tappoġġja l-konservazzjoni futura
- D. Biex tiġi promossa s-sjieda privata

(C hija t-tweġiba korretta)

Slajd 17: Imħuħ Flixkun!

Mistoqsija 3:

Liema minn dawn li ġejjin tiddekrivi l-aħjar l-għan tal-app “Buildings Alert!”?

- A. Promozzjoni ta' kompetizzjonijiet arkitettoniċi
- B. Li tippermetti r-rappurtar taċ-ċittadini f'ħin reali ta' bini tal-wirt f'riskju
- C. Ġbir ta' taxxi fuq siti abbandunati
- D. Sostituzzjoni ta' mużewijiet tradizzjonali

(B hija t-tweġiba korretta)

Slajd 18: Imħuħ Flixkun!

Mistoqsija 4:

X'jagħmel il-bennejja tal-app DIY ideali għal proġetti ta' wirt kulturali?

- A. Jeħtieġu għarfien avanzat tal-kodifikazzjoni
- B. Jippermettu l-ħolqien ta' app veloċi, inklużiva, u aċċessibbli
- C. Jaħdmu biss għal apps ta' divertiment
- D. Huma ddisinjati għall-analiżi tan-negozju biss

(B hija t-tweġiba korretta)

Slajd 19: Xogħol tad-Dar!

Eżerċizzju tal-Iżvilupp tal-Prototip tal-App (1/2)

- Il-parteċipanti se jużaw għodda bla kodiċi (bħal Adalo, Glide, jew Thunkable) biex joħolqu prototip bażiku tal-app Buildings Alert!.
- Il-prototip tagħhom irid jinkludi interface tal-utent għas-sottomissjoni ta' rapporti tal-bini, mappa viżwali biex turi d-data miġbura, u karatteristiċi bażiċi ta' qsim jew notifika.

Slajd 20: Xogħol tad-Dar!

Eżerċizzju tal-Iżvilupp tal-Prototip tal-App (2/2)

Deliverables:

- Formola ta' rapport bir-ritratt, il-post, u l-oqsma tal-kundizzjoni
- Dehra tal-mappa li turi bini fil-periklu
- Preview jew link tad-demo għall-app

Kriterji ta' Valutazzjoni:

- Funzjonalità teknika
- Ċarezza viżwali u faċilità ta' użu
- Allinjament mal-miri ta' impenn ċiviku

Slajd 21: Xogħol tad-Dar!

Eżerċizzju ta' Rwol: Żviluppaturi tal-Komunità

- Il-parteċipanti se jagħmlu rwol ta' partijiet interessati differenti (attivisti żagħżuġħ, pianifikatur urban, disinjatur diġitali, uffiċjal tal-wirt).
- Kull wieħed se jippreżenta kif ir-rwol tiegħu jikkontribwixxi għall-ko-disinn tal-app Buildings Alert!, bl-użu ta' xenarji ta' bini pprovduti u rispons simulat mill-membri tal-komunità.

Slajd 22: Xogħol tad-Dar!

Reviżjoni minn Pari u Rispons

Il-parteċipanti jiskambjaw prototipi jew formoli tal-app u jipprovdu rispons kostruttiv dwar:

- Faċilità ta' użu
- Eżattezza tal-oqsma tad-data
- Aċċessibbiltà viżwali
- Rilevanza ċivika u potenzjal ta' impenn

Slajd 23: Xogħol tad-Dar!

Awtoreflezzjoni

Il-partecipanti se jwieġbu l-mistoqsijiet riflessivi li ġejjin (format bil-miktub jew bil-vidjo):

- Liema parti mill-proċess tal-bini tal-app l-aktar li ħadt gost biha?
- X'kienet l-aktar karatteristika diffiċli biex tiddisinja jew tifhem?
- Kif din l-esperjenza sawret il-mod kif tara l-ambjent u l-wirt lokali tiegħek?
- X'taġħmel differenti jekk terġa' tibni l-app?

Slajd 24: Xogħol tad-Dar!

Kwizz Ibbażat fuq Xenarju

Xenarju: Tiġi nnotifikat bi struttura li qed tiddegrada fil-viċinat tiegħek. M'għandhiex status uffiċjali ta' wirt iżda hija importanti għall-komunità tiegħek. X'inhi l-ewwel azzjoni tiegħek fl-app?

- a. Irrapporta l-istruttura bl-użu tal-GPS, stampi, u oqsma ta' deskrizzjon
- b. Stenna sakemm issir sit tal-UNESCO
- c. Ibgħat ittra lis-sindku
- d. Injora peress li mhix elenkata bħala protetta

(A hija t-tweġiba korretta)

Attivitajiet ta' Tagħlim Attiv

Ħaddiema żgħażaġħ jistgħu jimplimentaw dawn l-attivitajiet biex jinvolvu liż-żgħażaġħ

"Futuristi Diġitali: L-Isfida tad-Disinn tal-App"

Disponibbli f'p.22 ta' R2.4

"Logħba NOP: Mhux Il-Problema Tagħna?"

Disponibbli f'p.23 ta' R2.4

"Heritage Hackers: Il-Missjoni ta' Spjunaġġ"

Disponibbli f'p.24 ta' R2.4

"Survivors tal-Istatistiċi tal-App"

Disponibbli f'p.25 ta' R2.4

Konkluzjonijiet

Slajd 1: Tkeċċija Ewlenija

- Ġibt ħiliet prattiċi biex tiddisinja app ta' teknoloġija ċivika bla kodiċi għall-protezzjoni tal-wirt.
- Esplorajna l-ħtieġa urġenti għal dokumentazzjoni u azzjoni mmexxija miż-żgħażaġh.
- Fhimna l-bażiċi tekniċi: databases, ġeolokalizzazzjoni, mapping, notifikati.
- Evalwajna b'mod kritiku u użajna bennejja tal-app DIY.

Slajd 2: Iktar Minn Sempliċi App

- Buildings Alert! hija għodda għall-innovazzjoni ċivika u l-għoti ta' setgħa liż-żgħażaġh.
- L-azzjonijiet tiegħek jgħinu biex jirrekordjaw il-passat, jinfluwenzaw il-preżent, u jsawru l-futur tal-preservazzjoni kulturali.
- L-attivizmu diġitali jista' jbidel l-impenn virtwali f'impatt fid-dinja reali.

Slajd 3: Passi Li Jmiss u r-Rwol Tiegħek

- Integra attivitajiet ta' dokumentazzjoni fil-programmi taż-żgħażaġh tiegħek
  - Uża l-Handouts ArchTech u wettaq l-attivitajiet issuggeriti biex tittestja lilek innifsek: Kapitlu 5 Valutazzjonijiet.
  - Uża l-Handouts ArchTech u wettaq l-attivitajiet issuggeriti biex tinvolvi liż-żgħażaġh fid-dokumentazzjoni tal-wirt mibni: Kapitlu 4 Attivitajiet u Eżerċizzji
- Ipprotopipa l-app Buildings Alert! tiegħek stess billi tuża għodod bla kodiċi.
- Involvi l-komunità tiegħek—stieden lill-pari biex jipparteċipaw u jaqsmu.
- Irrifletti: Kif tista' tuża l-għodod diġitali biex tiproteġi dak li huwa importanti għalik?
- Ibqa' kurjuż, kreattiv, u attiv fl-amministrazzjoni kulturali.

Slajd 4: Grazzi u Ibqa' Konness

- Il-vjaġġ tiegħek bħala amministratur tal-wirt diġitali jibda hawn.
- Aqsam l-ideat, il-prototipi, u l-istejjer tiegħek mal-komunità.
- Għal riżorsi u appoġġ, żur il-websajt tal-proġett.

R2.5 – Training Module 5: “A learning framework composed of lesson plans to be applied in local pilots with youth audiences, while focusing on how ArchTech will address the involvement of vulnerable Youth”

Anness: Handouts tal-Unità 3

Il-Handouts li ġejjin se jingħataw lill-parteciċipanti:

Mill-Modulu ta' Taħriġ R2.4: “Kif toħloq app mobbli 'Buildings alert!’”

- Kapitlu 1: Harsa Ġenerali tal-Modulu
- Kapitlu 2: Għanijiet tat-Tagħlim
- Kapitlu 3: Kontenut
- Kapitlu 4: Attivitajiet u Eżercizzji
  - Paġni 22-25
- Kapitlu 5: Valutazzjonijiet

Żewġ handouts ta' bini tal-wirt għal kull pilota.

R2.5 – Training Module 5: “A learning framework composed of lesson plans to be applied in local pilots with youth audiences, while focusing on how ArchTech will address the involvement of vulnerable Youth”

KAPITLU 4: Konkluzjoni u Sommarju

Dan il-modulu ta' taħriġ jagħti s-setgħa lill-ħaddiema żgħażaġħ biex jisfruttaw il-wirt mibni bħala katalist għall-integrazzjoni soċjali, il-partecipazzjoni ċivika, u l-għoti ta' setgħa diġitali liż-żgħażaġħ, b'enfasi partikolari fuq l-involviment ta' żgħażaġħ vulnerabbli u emarginati. Permezz ta' kurrikulu strutturat u interattiv, il-modulu juri kif il-wirt jista' jiġi ttrasformat minn monumenti statiči għal riżorsi dinamici għall-bini tal-komunità, il-formazzjoni tal-identità, u ċittadinanza attiva.

Il-qafas huwa maqsum fi tliet unitajiet ewlenin.

L-ewwel unità tintrođuċi l-kunċett ta' wirt mibni, li tidistingwi bejn elementi tangibbli (bini, monumenti, pajsagġi) u intangibbli (tradizzjonijiet, festivals, stejjer). Tenfasizza r-rwol tal-wirt fit-tiswir tal-identità kulturali Ewropea, it-trawwim ta' sens ta' appartenenza, u l-promozzjoni tad-djalogu bejn komunitajiet diversi. Attivitajiet bħal “Mixjiet ta' Mappatura tal-Wirt” u “Ċrieki tal-Istejjer” jinkoraġġixxu liż-żgħażaġħ biex jgħaqqdu esperjenzi personali ma' storja lokali u Ewropea, u jibnu empatija u fehim reċiproku.

It-tieni unità tiffoka fuq il-ħiliet ta' dokumentazzjoni, billi tħallat tekniki tradizzjonali (tfassil, fotografija, stejjer orali) ma' għodod diġitali moderni (apps mobbli, formoli diġitali, skanjar 3D, mapping GIS). Iż-żgħażaġħ jitgħallmu jużaw formola ta' registrazzjoni diġitali standardizzata, u b'hekk il-proċess ikun aċċessibbli u involvut. Dan l-approċċ mhux biss jippreserva l-memorja kollettiva iżda jiżviluppa wkoll il-litteriżmu diġitali, it-timwork, u r-responsabbiltà ċivika fost il-partecipanti. Il-modulu jinkludi eżerċizzji prattiči, rispons bejn il-pari, u kwizzijiet ibbażati fuq xenarju biex isaħħu t-tagħlim u l-ħsieb kritiku.

It-tielet unità tintrođuċi t-teknoloġija ċivika permezz tal-iżvilupp ta' app mobbli ‘Buildings Alert!’ bl-użu ta' pjattaformi bla kodiċi. Din l-għodda tippermetti liż-żgħażaġħ jirrappurtaw, jimmappjaw, u jaqsmu informazzjoni dwar siti tal-wirt fil-periklu f'ħin reali, u b'hekk tiddecentralizza l-protezzjoni tal-wirt u trawwem l-attivizzmu diġitali. Billi jippartecipaw fil-kodisinn u l-użu tal-app, iż-żgħażaġħ jiksbu ħiliet diġitali prattiči u jaraw lilhom infushom bħala amministraturi proattivi tal-komunitajiet tagħhom.

Matul il-modulu, każijiet ta' studju fid-dinja reali, bħall-proġett Parque Minas de Rio Tinto fi Spanja u l-inizjattiva SO-CLOSE, juru l-potenzjal trasformattiv ta' proġetti ta' wirt inkluzivi u mmexxija mill-komunità. Dawn l-eżempji juru kif l-impenn għall-wirt jista' jrawwem il-koeżjoni soċjali, ir-rivitalizzazzjoni ekonomika, u sens aktar b'saħħtu ta' kburija ċivika, speċjalment f'komunitajiet li qed jiffaċċjaw l-emarginazzjoni jew id-depopolazzjoni.

Tkeċċija Ewlenija

- Il-wirt mibni huwa parti integrali mill-identità Ewropea, il-koeżjoni tal-komunità, u l-vitalità ekonomika.
- Proġetti ta' wirt, meta inkluzivi u partecipattivi, jagħtu s-setgħa liż-żgħażaġħ emarginati u jrawmu ċittadinanza attiva.

- L-għodod diġitali u t-teknoloġija ċivika jagħmlu d-dokumentazzjoni u l-protezzjoni tal-wirt aċċessibbli, involuta, u ta' impatt.
- Il-ħaddiema żgħażaġħ għandhom rwol ċentrali fit-tmexxija taż-żgħażaġħ biex isiru ambaxxaturi tal-wirt u mexxejja tal-komunità.

Passi u Rakkomandazzjonijiet Azzjonabbli

- Uża l-handouts ArchTech u l-attivitajiet issuggeriti biex issaħħaħ it-tagħlim u tippromwovi l-applikazzjoni fid-dinja reali.
- Integra attivitajiet ta' dokumentazzjoni tal-wirt fil-programmi taż-żgħażaġħ bl-użu ta' metodi kemm tradizzjonali kif ukoll diġitali.
- Inkoraġġixxi liż-żgħażaġħ biex jipparteċipaw f'inizjattivi ta' wirt lokali u Ewropej u biex jużaw għodod diġitali għad-dokumentazzjoni u l-promozzjoni.
- Rawwem ambjenti inklużivi fejn il-vuċijiet kollha taż-żgħażaġħ jinstemgħu, speċjalment dawk minn sfondi emarginati.
- Stabbilixxi mekkaniżmi ta' rispons u segwitu biex tevalwa l-impatt u tappoġġja l-impenn kontinwu.

B'dan il-mod, il-ħaddiema żgħażaġħ u l-edukaturi jistgħu jittrasformaw is-siti tal-wirt fi klassijiet ħajjin u jagħtu s-setgħa lill-ġenerazzjoni li jmiss biex tissalvagwardja u tiċċelebra l-legat kulturali tagħhom.

Biblijografija

ArchTech R2.2 Training Modules 1 & 2: “Build heritage as a lever for civic participation and inclusion” and “Heritage Buildings in Partner Cities”

ArchTech R2.3 Training Module 3: “How to record building-related data to support youth workers in familiarising their youth groups with data collection and documentation of heritage buildings using a digital data recording form”

ArchTech R2.4 Training Module 4: “a step-by-step guide through the development of a mobile application aiming to instigate timely intervention to the rescue of endangered buildings and to encourage similar future initiatives”

Hassani, F. (2015). Documentation of cultural heritage: Techniques, potentials, and constraints. ISPRS - International Archives of the Photogrammetry, Remote Sensing and Spatial Information Sciences, XL-5/W7, 207–214. <https://doi.org/10.5194/isprsarchives-XL-5-W7-207-2015>